

PRØV PENSUM-
KALKULATOREN:

Så mye tjener din foreleser

Nyhet side 10

4 av 10 studenter vil forby nikab

Nyhet side 9

Ekspertens tips:

Unngå at nytt- årsforsettene går i vasken

Kultur side 18 og 19

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 72, utgave 1 | www.universitas.no | onsdag 10. januar 2018

HiOA-studenten
«Maren» (24) forteller:

Trakassert av læreren

I to år hadde de et hemmelig forhold. Etter
bruddet startet de **ubehagelige opplevelsene**

Nyhet side 6,7 og 8

EN GOD DEAL

 MAT OG DRIKKE

Akademika har
PENSUMPAKKER
Riktige bøker
Enkelt
Billigere

Kom innom,
vi er på **ditt**
studiested

redaktør: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171

nyhetsleder: **Mads Randen**
madsranden95@gmail.com 454 00 166

fotosjef: **Erlend Dalhaug Daase**

desksjef: **Kari Eiring**

nettredaktør: **Markus Slettholm**

magasinsredaktør: **Regine Stokstad**

MENINGER

Et akademisk metoo

Så skylte metoo-kampanjen endelig innover academia for fullt alvor. Rett før jul ble Kunnskapsdepartementet varslet om årelang seksuell trakassering ved Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO). Etter at saken eksploderte natt til fredag har varslene strømmet inn, ifølge rektor ved skolen, Jørn Mortensen.

Det er ikke spesielt overraskende. Maktskjevheten mellom studenter og forelesere på landets universiteter og høyskoler gjør seksuell trakassering nærmest uunngåelig. Denne uka skriver Universitas om HiOA-studenten «Maren» som i to år hadde et seksuelt forhold med læreren sin.

I seg selv er det ikke noe straffbart, ei heller galt, i forhold mellom foreleser og student. Det er voksne mennesker som velger å inngå en relasjon. Men denne ukes Universitas-oppslag viser hvor galt det kan gå: «Maren» forteller om ubehagelig oppførsel fra «Ørjan» etter at de to slo opp, at han har omtalt Maren som en «drittkjerring» overfor en annen student. Han skal også ha simulert pistolbevegelser, vel vitende om et tragisk dødsfall i Marens familie.

Som «den sterke part» i et forhold, som en foreleser alltid vil være, må man være seg sin rolle bevisst. Og det er her metoo-kampanjen har vært en så viktig øyeåpner og lærepenge for mange – hovedsakelig menn – som kanskje utøver usunn makt over sin partner – som oftest kvinner.

Men: Å fjerne maktskjevhetene mellom studenter og forelesere er en oppgave som i så fall vil kreve en fundamental omveltning av academia, som nok ingen parter er tjent med. For det er nemlig slik at professorer og andre akademisk ansatte – i sin natur – utøver stor makt over studentene. Spørsmålet blir heller på hvilken måte den makten utøves, på hvilket punkt den går fra sunn til usunn og hvor grensen går mellom profesjonelle, personlige og seksuelle relasjoner.

Det er nettopp disse spørsmålene metoo-kampanjen har løftet i flere deler av norsk offentlighet. At den nå kommer til academia er både kjært velkomment, men også svært tiltrengt.

Godt nytt år!

Universitas' nyttårsforsetter for 2018: Spektakulære avsløringer, grundige reportasjer, fortellende bilder og lekne kultursaker. Alt for å holde deg oppdalert, og Svein Stølen en anelse stressa.

Vi håper vi er blant de få som holder sine forsetter!

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Joakim Stene Preston**
j.s.preston@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Studenter trenger tryggere rusmidler

Det er uansvarlig å hindre trygg rusbruk. Politikerne må innse at krigen mot narkotika er tapt

Kommentar

Mikkel Ihle Tinde, journalist i Universitas

Kun én av ti som bruker rusmidler er avhengige. 13. desember vedtok Stortinget å slutte å straffe rusmisbrukere. Det er gode nyheter. Men hva skjer med de resterende 90 prosent av dagens kriminelle rusbrukere?

At det er forbudt å røyke cannabis, som alternativ til de betydelig mer skadelige stoffene alkohol og tobakk, er totalt meningsløst. Forskning rettferdiggjør heller ikke en slik politikk. Det ble tydelig at politikerne mangler argumenter da tidligere justisminister Anders Anundsen ble tatt på fersken i en pinlig løgn om at cannabis var mer skadelig enn alkohol, på NRKs Folkeopplysningen i 2016. Staten bør derfor ikke lenger nekte folk å foreta valg forskning viser er fordelaktige for helsa. Ved å bruke mindre skadelige rusmidler synker sjansen for kreft og skrumplever, og velferdsstaten blir belastet mindre i fremtiden.

«Flere og flere skjønner at krigen mot narkotika er tapt»

David Nutt, professor i psykiatri og tidligere sjef for Storbritannias vitenskapelige råd i russpørsmål, regnes som en av verdens fremste autoriteter når det gjelder rusmidlers påvirkning på mennesker. I 2010 publiserte han en studie i The Lancet, som rangerte de mest utbredte rusmidlene etter hvor skadelige

de er for brukere og for samfunnet. Studien var kontroversiell fordi alkohol havnet på førsteplass. Godt ned på lista havnet rusmidler som LSD (18. plass), MDMA (17. plass) og cannabis (8. plass), stikk i strid med politikken de fleste land fører.

De individuelle og samfunnsmessige fordelene er store hvis flere velger de minst skadelige rusmidlene. Da kan de ikke møtes med straff.

Faren for at politiet vil dukke opp, øker terskelen for å oppsøke hjelp hvis uhellet er ute, og på det ulovlige markedet har du ingen garanti for at det du har fått tak i, er det du ville ha. Justisminister Per-Willy Amundsen er fortsatt en stor

Arkivaren

Historiske skråblikk av
Nora Geard Nygaard

Lite festlig festplass

«I 1993 ønsker en jordnær sjel å skape mer liv på Blindern, under tittelen 'Vil befrukte Blindern'. Doktorgradsstudent i Kulturhistorie, Håkon Stang, har søkt om å få plante frukttrær på Frederikkeplassen: «Her kan studentene spise frukt rett ut av himmelen, istedenfor å kjøpe sprøyteeppler fra USA». Teknisk direktør Tore Christoffersen synes ikke dette er en like god idé: «Stang søkte om å få plante trærne på arealet som er Universitetets festplass. Dette er ikke hensiktsmessig, da de vil stå i veien ved større arrangement». Når Stang får høre dette blir han knust: «Avslaget er uforståelig. Jeg ser ikke noe festlig ved det Christensen kaller 'festplass'».

Universitas nr. 2, 27. januar 1993

1984-tilstander i '82

«Nå er det skjedd. Den store, stygge verden har tatt enda et skritt inn i vårt trygge, uskyl-dige studentmiljø. Og vi som trodde oss fri for mistanker om uhederlige hensikter». Slik åpner en sak fra 1982. Det viser seg nemlig at plate- og fotobutikken på Blindern har satt opp TV-overvåkning av sine lokaler. Overvåkingen er et forsøk på å få bukt med tyveriproblemer. «Særlig i plateforretningen har tyveriene vært et problem, og folk har blitt knepet med opptil 30(!) LP-plater plassert i vesker og under frakker på vei ut forbi kassa», skriver Universitas. Spesielt hederlige var da studentene muligens ikke.

Universitas nr. 9, 17. august 1982

ILLUSTRASJON: ØYVIND HOWLAND

fan av straff. Det skaper mistillit mellom staten og de som foretrekker andre rusmidler enn alkohol og tobakk. Folk har alltid brukt en rekke ulike rusmidler, uavhengig av hva loven sier. Når det ikke foreligger bevis for at dagens politikk fungerer, og vi vet det kan legges til rette for tryggere bruk, gir det ingen mening å fortsette i samme spor. Testing av stoffers renhet og korrekt informasjon om dose og trygg bruk kunne reddet liv, men tilbys ikke av myndigheter eller foreldre under et forbudsregime. Mellom 2010 og 2012 døde hele 26 norske ungdommer av den langt farligere MDMA-forfalskningen PMMA. Det

plasserer oss på verdenstoppen. Alle disse kunne levd i dag hvis kloke forholdsregler hadde vært fulgt. Tenk hvordan det hadde vært dersom de samme forholdene gjaldt for alkohol. Hvis folk ikke visste om flasken inneholdt 10 eller 90 prosent alkohol, og deretter nølte med å ringte ambulanse, ville antall dødsfall skutt i været.

Å frata unge mennesker muligheten til å innta rusmidler på en tryggest mulig måte er uansvarlig. En slik politikk koster liv, både ved overdoser og i fremtiden, som følge av senskader etter langvarig bruk.

Flere og flere skjønner at krigen mot narkotika er tapt. Dette trenger ikke være en negativ ting hvis den totale rusbruken blir tryggere, slik den ble i Portugal, som var først ute med avkriminalisering. Norske politikere vet så inderlig godt at dagens politikk er feilslått. Kun frykt for reaksjonære velgeres reaksjoner stopper en endring i en mer kunnskapsbasert retning. Hvis politikerne fortsetter sin feighet kan ennå flere titalls unge nordmenn dø mens vi venter på fornuften.

debatt@universitas.no

Øyeblikket

av Erlend Dalhaug Daae

Bjørner på glattisen: To pelskledder venner kastet bambusen, og tok til de norske skoger.

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:

www.universitas.no
facebook.com/UniversitasOslo
twitter: @universitas_no
instagram: universitas_offisiell

For oppdaterte studentnyheter.

På desken: Adrian Nielsen, Axel Hodnefjell, Nora Geard Nygaard, Kristian Müller Andersen.

Forsidefotografer: Erlend Dalhaug Daae,

nyhetsleder:

Mads Randen

madsranden95@gmail.com

454 00 166

NYHET

Stølens plan

VISJONER: NRK har bestemt at de skal flytte ut av sine lokaler på Marienlyst innen ti år. Rektor Svein Stølen vil fylle NRKs gamle lokaler med bedrifter, kunnskapsinstitusjoner, videregående skoler og studentboliger. På denne måten skal kunnskapen knyttes nærmere opp til næringslivet.

I et intervju med Dagsavisen, sier han:

– Skal universitetene lykkes, må vi klare å ta kunnskapen i bruk. Da bør en del av de aktørene som kan ta kunnskapen videre være nær universitetet, slik at vi får den vekselvirkningen på daglig basis.

Flere varslinger n

Studenter og rektor sier risikoen er høyere for trakassering på KHiO enn ved andre læresteder.

KHiO-saken

tekst Hans Christian Paulsen

foto Lucas Leonardo Ibanez-Fæhn

Samtidig som metoo-kampanjen har satt søkelys på seksuell trakassering på arbeidsplassen internasjonalt og i Norge, har det blitt varslet om seksuell trakassering på Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO). En kilde sier til NRK at tidligere elever har fortalt om ubehagelige episoder helt tilbake til 1996. Noen av sakene som utredes nå ble varslet om allerede i 2008. I desember ble et varselbrev sendt til Kunnskapsdepartementet istedenfor til skolens interne varslingssystem. Kombinasjonen av stort medietrykk og nye alvorlige varsler har utløst krisestemning på skolen.

Kunststudentene Aljosa Erakovic (30) og Solveig Granberg (24) forklarer at undervisningen og miljøet på flere av utdanningene på skolen er annerledes enn tradisjonelle forelesningsbaserte miljøer.

De beskriver forholdet mellom student og professor som nært og utradisjonelt.

– Veiledningen er nærmere her enn for eksempel på universitetet, og avtaler for veiledning settes opp privat mellom student og lærer. Tillitsforholdet er nært, men det må det også være i kreative fag, sier Erakovic.

Granberg og Erakovic forteller at det nære miljøet kommer av at klassene er små og at studentene må gi av seg selv i kreative fag.

De sier at det kan gjøre at risikoen for trakassering er høyere enn andre steder.

– Rent statistisk så tror jeg det er større risiko her enn andre steder for trakassering. Det er et lite miljø der alle kjenner hverandre personlig, og relasjonen er tettere enn i et sterilt forelesningsmiljø, forteller Erakovic.

Krisemøte

På mandag kalte ledelsen på KHiO inn til allmøte for studentene på skolen. Der informerte ledelsen om hva de skal gjøre med varslene som er kommet inn og hva de skal gjøre for å forebygge trakassering i framtiden. Et av forslagene er at det skal utarbeides en handlingsplan for trakassering. I spørsmålsrunden var flere studenter frustrerte over at varsler ikke er blitt tatt alvorlig nok tidligere, og at høyskolens system for å behandle varsler er for dårlig.

Jørn Mortensen, rektor på Kunsthøgskolen, sier at han opplever at alle synes det er bra at saken er blitt tatt tak i. Samtidig presiserer han at det er utfordrende.

– Det er klart at dette er krevende for alle på

skolen, sier han.

Tillitsproblem

Mortensen sier at det generelt er utfordrende strukturer mellom studenter og undervisere i academia, men at det er spesielle utfordringer knyttet til læringsformen på KHiO.

– Den tette læringsformen en av grunnene til at vi har så gode resultater. Men det krever også spesiell årvåkenhet og bevissthet, sier han.

Rektoren understreker at høyskolen har et tillitsproblem når varslere ser seg nødt til å gå til Kunnskapsdepartementet for å varsle om trakassering. Samtidig er han glad for at trakasseringen nå kommer frem.

– Ja, det er en tillitsutfordring at varselet går til vår eier og oppdragsgiver, og ikke direkte til institusjonen. Men tillit kan ikke vedtas, det må produseres gjennom hardt arbeid, sier han.

Morten sier at høyskolen i framtiden må vise at de er i stand til å håndtere slike varsler, og bygge en kultur der trakassering ikke skal skje.

– Vi har nulltoleranse for mobbing og trakassering på KHiO. Det skal også bety noe i praksis, slår Mortensen fast.

Flere varslinger

Det går klart fram fra sakene som har vært i media, og presentasjonen av saken på informasjonsmøtet på KHiO på mandag, at det er varslet om flere hendelser. Mortensen bekrefter til Universitas at det også er varslet om flere personer.

Fredag ble det kjent at Kunnskapsdepartementet ber KHiO vurdere politianmeldelse av en ansatt på høyskolen. Mortensen vil ikke kommentere hvordan høyskolen vil reagere på varslene om seksuell trakassering, men understreker at studenter ikke skal risikere å treffe personene det er varslet om før saken er ferdig behandlet.

Nettverk er viktig

Kunststudentene Erakovic og Granberg forklarer at et godt nettverk er viktig i kreative bransjer, og at det nok ikke er tilfeldig at mange trakasseringssaker som har kommet fram i metoo-kampanjen er i disse bransjene.

– Når miljøet er lite og tett er sjansen for at man møter lærere igjen etter studiet stor. Det gir en skjev maktrelasjon, og kan gjøre terskelen for å varsle høyere, sier Granberg.

– Gjesteforeleserne er gjerne folk som er aktive i bransjen. De er ikke like tett knyttet til skolen, og det kan kanskje være vanskeligere for skolens system å fange opp trakassering, forklarer Erakovic.

– Dette er ikke bra for ryktet til Kunsthøgskolen. Det er noe folk legger merke til i disse metoo-tider, avslutter Granberg.

universitas@universitas.no

Rykket ut til strøket student Russisk drama

EKSAMENSANGST: I disse tider får mange spente studenter igjen eksamenskarakterene sine. For noen er dette viktigere enn for andre. Forrige onsdag fikk politiet i Stavanger inn et tips. En person meldte ifra om høylytte skrik og klynking hos naboen. Politiet rykket ut, men da de kom

frem fikk de seg overraskelse.

– (Det) viste seg å være en kvinnelig student som hadde strøket til eksamen, skriver politiet i Sør-Vest på Twitter.

Til Universitas utdyper Toralf Skårland, operasjonsleder i Sør-Vest politidistrikt:

– Det gjaldt en som leier ut en sokkeleilighet som hørte hyling og skriking fra leiligheten under. Vedkommende ble bekymret og ringte politiet.

Det er ikke bare å være student.

ETTERFORSKNING: 5. desember i fjor troppet russiske myndigheter opp på det Det norske universitetssenteret i St. Petersburg i en dramatisk razzia.

Kursansvarlig Helge Blakkisrud frykter at russiske myndigheter oppretter sak mot universitetssen-

teret. Det kan bety at fem norske utvekslingsstudenter ikke får dra til St.Petersburg.

Det er fortsatt uklart hva det norske senteret kan ha gjort galt.

Følg med på universitas.no for oppdatering av saken.

mot flere ansatte

«Tillit kan ikke vedtas, det må produseres gjennom hardt arbeid»

Jørn Mortensen, rektor

Rektors kontor: Rektor Jørn Mortensen påpeker at det ikke er omgivelsene det er noe galt med når Universitas' utsendte kommenterer arkitekturen.

MAREN (24) VARSLET OM TRAKASSERING:

Ble bedt om å bytte klasse

«Maren» (24) hadde et forhold med læreren i to år. Nå forteller HiOA-studenten om hvordan hun ble trakassert da det ble slutt.

HiOA

tekst Runa Fjellanger
foto Erlend Dalhaug Daae

«Maren» (24) sitter på senga i den lille studenthybelen. I hendene har hun en tykk bunke med A4-ark. Det er chatloggen mellom henne og læreren i 40-åra hun hadde et forhold til i over to år. Side etter side med faglige diskusjoner, bilder, flørting og dikt.

– Det var han som sendte meg en melding først om at vi skulle bli kjent. Jeg husker at jeg ble litt satt ut, sier Maren, som da var bachelorstudent ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA). Hun forteller at hun tenkte at det måtte være greit, selv om han var læreren hennes, siden det var han som tok kontakt.

– Kanskje kunne det bare være noe morsomt. Han hadde jo samboer og barn, så vi skulle aldri bli et par, sier Maren. Møtene var sjelden planlagt, og foregikk delvis på skolens område. Etter to år ebbet forholdet ut våren 2017, forteller hun.

«Drittkjerring»

Da Maren begynte på master i august, hadde læreren permisjon. De møttes tilfeldigvis på skolen i september, og begynte å

krangle. Læreren kom med flere nedlatende kommentarer om hennes faglige ferdigheter og kroppen hennes, noe hun opplevde som veldig ubehagelig.

– Han snakka om mine ferdigheter og skulle absolutt trække meg ned. Jeg følte at han brukte det han vet om meg for å få meg til å føle meg dårlig. En annen lærer ville aldri pratet sånn til meg, sier hun.

Ifølge Maren overhørte en annen student samtalen. På vei ut skal læreren ha sagt «orker du å gå master med en sånn drittkjerring som hun der?» til den andre studenten.

Samme dag spiser Maren lunsj med en venninne.

– Læreren kommer ut av lærerbygget og ser oss. Når han sykler forbi slipper han rattet på sykkelen, ser på oss og lager geværtegn til oss, forteller hun.

Venninnen bekrefter Marens historie. Dette var spesielt ubehagelig fordi et familiemedlem ble skutt og drept den sommeren, en hendelse hun hadde fortalt læreren om.

– Han vet jo hva som har skjedd i familien min. Det var veldig ubehagelig og ikke en vanlig ting en lærer gjør, sier Maren.

En uke senere får hun en melding fra læreren på Facebook-chat. Han skriver: «jeg

må si jeg blir både overrasket og skuffet over at du fortsatt driver og slarver rundt til ulike folk nede på [sted]. Nå må du gi deg, [studentens navn]. Det fører ingenting godt med seg». Maren svarte aldri på meldingen.

Ifølge Maren gjentok læreren håndbevegelsen da hun møtte på ham i en offentlig setting to uker senere.

– Han sa «du må si hei til de som er eldre enn deg» og lagde pistoltegn mot meg med et verktøy. Da så jeg bare ned og sa ingenting, sier Maren.

Universitas har vært i kontakt med læreren, men han ønsker ikke å kommentere anklagene.

– Mister fatning

I midten av oktober sender Maren et varsel om trakassering til HiOA. Da skal hun snart ha læreren i et fag, og skriver i varselet at hele situasjonen går utover studiehverdagen.

«Jeg får ikke konsentrert meg, og henger etter faglig allerede. [...] Jeg gruer meg til å ha ham som foreleser så mye at jeg ikke vet om jeg klarer å komme på forelesningene, som for øvrig har obligatorisk oppmøte f.o.m. mandag neste uke. I tillegg blir jeg frarøvet min frihet [til å benytte seg av en av skolens fasiliteter] og opplever det stressende å møte han der

alene. Når jeg ser [læreren] nå blir jeg altså så uvel, at jeg mister fatning», skriver hun.

– Til slutt var det en venninne som tvang meg til å ta kontakt med studentombudet, sier Maren.

– Jeg klarte ikke å konsentrere meg i faget når jeg ikke visste om han kom til å være læreren min.

Bedt om å bytte fag

Samme uke blir Maren innkalt til et møte. Der deltar flere fra administrasjonen, Maren og en klassevenninne.

– Jeg visste ikke hva som kunne gjøres. Skulle han få sparken eller permitteres? Eller er det jeg som får problemer? Får jeg varsel for å ha hatt et forhold med en lærer? Jeg var veldig bekymret, for jeg orket ikke å oppleve mer av det, sier hun.

Det ble bestemt at Maren og læreren skulle unngå å oppholde seg på samme sted.

– Men jeg skulle jo undervisning med ham, sa jeg. De mente at jeg sa fra ganske seint, men dette var jo ting som hadde skjedd den siste måneden.

I referatene fra møtene mellom Maren og HiOA, kommer det frem at hun ble spurt om hun kunne ta faget ved et annet fakultet. Maren mente at det ikke skulle være hun som ble flyttet på. ►►

«Jeg har mista
mye tid og krefter
på dette»

«Maren», HiOA-student

Fikk E: – Jeg blir så dårlig av å sitte og vente på et svar, jeg klarer ikke å pugge til eksamen, sa «Maren» før jul. I januar fikk hun sensuren: sin aller første E.

– Det skjer overhodet ikke, sa jeg. Det er jo ikke meg det er noe galt med her.

Det ble også foreslått at Maren kunne la være å møte opp i timene når læreren underviste, eller sende eventuelle spørsmål hun hadde i faget på e-post til en annen lærer i stedet for å rekke opp hånda. Dette kommer også frem i referatene.

– En spurte om det hjalp å ha ham mindre. Jeg vet ikke, sa jeg. Kanskje? Så prøvde vi det, sier Maren.

Undervisningen i faget ble etter møtet fordelt mellom flere lærere.

– Jeg er student

Maren fikk så en skriftlig beklagelse fra læreren:

«Jeg synes det er leit at [studenten] har opplevd situasjoner, kommentarer og tegn som kan oppfattes som ubehagelige, harselerende og trakasserende. Dette har ikke vært intensjonen fra undertegnende.

Det beklages spesielt at undertegnede

har snakket om [studenten] med en medstudent på en måte som kan oppfattes som nedlatende.

Det er beklagelig hvis disse hendelsene kan ha påvirket studiehverdagen og forberedelser til eksamen på en negativ måte.»

Beklagelsen ble lest opp på møtet. I referatet står det at instituttlederen påpekte at en skriftlig beklagelse «er en stor sak i arbeidslivet».

– Jeg klarte ikke engang å si at jeg ikke er i arbeidslivet med ham. Jeg jobber jo ikke med ham, jeg er student, sier hun.

– Jeg husker at jeg sa «det skal bare mangle» og da fikk jeg «det skal ikke bare mangle! Det er det fremste man kan gjøre i arbeidslivet» som svar.

– Min første E

I desember ble det klart at læreren ikke skal undervise på masternivå, men heller ha bachelorstudenter. De siste månedene har det vært vanskelig for Maren å fokusere

på skolearbeid, særlig det faget hun hadde læreren i. En annen elev i klassen beskriver timene som ubehagelige.

5. januar tikker det inn en melding fra henne: «Fikk resultatet på eksamen fra faget vi hadde med ham: min første E, og helt uforståelig... men kanskje har ting altså vært så tåkete for meg at jeg har innbilt meg å gjøre en grei jobb med faget. Var ikke enkelt gitt. Jeg var den eneste som fikk E, så det øg gjør det hoderystende».

Maren er ikke i tvil om at situasjonen med læreren har skylden for den dårlige karakteren.

– Jeg har mista mye tid og krefter på dette, sier hun.

– Studentombudet er nøytral

– Det er ulike syn på saken. Den har blitt behandlet grundig fra samme dag henvendelsen fra studenten kom. Læreren har ikke hatt sensur for studenten, sier instituttleder Hilde Harnæs ved institutt for

grunnskole- og faglærerutdanning. Hun vil ikke gå i detalj om enkeltsaker, men mener HiOA har fulgt rutinene for varslingssaker.

– Vi har tatt saken seriøst. Henvendelsen er blitt behandlet etter gjeldende retningslinjer på HiOA, sier Harnæs. Hun mener studenten har blitt hørt og tatt hensyn til i saken.

– Vi har satt inn tiltak som studenten har ønsket og sagt seg enig i, sier hun.

Hærnes opplyser om at HiOA ikke har skriftlige retningslinjer som omhandler forhold mellom studenter og lærere, men «innarbeidede rutiner som sikrer at veiledning, sensur og annet ikke påvirkes av nære relasjoner». Katrine Klyve, studentombud ved HiOA, vil heller ikke kommentere den konkrete saken.

– HiOA har ingen retningslinjer for forhold mellom student og lærere. Siden studentombudet er nøytral, har studentombudet heller ingen mening om saken, sier hun.

Nikab-debatten splitter studentene

Kontroversielt: Somia Salaouatchi valgte å beholde niqaben på da hun ble bedt om å ta av seg hodeplagget for å kunne fullføre bachelorgraden i spesialpedagogikk. – Utdanning gir mye til fellesskapet og hver student rent personlig. Man burde få plass etter kvalifikasjoner, ikke plagg, sa hun til Universitas i 2014.

Et ørlite flertall av norske studenter mener nikab ikke bør være tillatt ved høyere utdanningsinstitusjoner. Likevel er NSO, HiOA og UiO mot et nikab-forbud.

Ansiktsplagg

tekst Mathea Reine-Nilsen

En fersk undersøkelse utført av Sentio på vegne av Universitas og Norsk studentorganisasjon (NSO), viser at 41 prosent av norske studenter mener nikab burde forbys ved universiteter og høyskoler. 39 prosent mener det bør være lov å bruke det heldekkende plagget.

– Endrer ikke mening

I 2017 foreslo regjeringen å innføre et forbud mot heldekkende ansiktsplagg i høyere utdanning.

Norsk Studentorganisasjon er imidlertid uenige med forslaget og flertallet av studentmassen.

– Et slikt knapt flertall endrer ikke NSOs innstilling, sier Mats Beldo, leder i NSO.

– Det vil kunne være saker hvor NSO mener noe annet enn en spørreundersøkelse viser, men vi må forholde oss til det organisasjonsdemokratiet vi har. NSOs politikk blir ikke vedtatt som følge av undersøkelser i studentmassen, sier han.

– Nikab skaper frykt

Professor ved fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), Anne Birgitta Nilsen, har forsket på flerspråklig kommunikasjon. Hun synes ikke det er overraskende at flertallet av studentene ønsker nikab-forbud.

– Nikab skaper frykt. Jeg kan tenke meg at det kommer av at det er uvant. En del mennesker forbinder dessuten nikab med terrorisme, sier Nilsen.

Likevel synes hun det er rart at det er blitt en sak av noe hun an-

ser for ikke å være et problem.

– Jeg har ikke selv sett noen nikab-kledde ved høyskolen, og jeg tror ikke det er så mange ved Universitetet heller, sier Nilsen.

Nettopp dette fraværet av kvinner i nikab kan være noe av grunnen til at studentene ønsker dem vekk.

Ifølge Nilsen vil de som er vant til å omgås mennesker med nikab ikke oppleve den samme frykten.

Hovedargumentet for et nikab-forbud innen akademien er at det heldekkende plagget er kommunikasjonshemmende i undervisningen. Nilsen sier seg hverken enig eller uenig i dette, men at basert på tilgjengelig forskning er det hovedsakelig folks oppfatninger og følelser som vanskeliggjør kommunikasjonen.

Etterlyser mer forskning

Fordi det er svært få kvinner i høyere utdanning i dag som bruker heldekkende hodeplagg, mener NSO-leder Mats Beldo at det er få som har erfaring med å kommunisere dem. I et høringsnotat fra september 2017 skriver NSO

at et bedre kunnskapsgrunnlag er nødvendig for å gjennomføre et eventuelt forbud mot nikab.

– Vi tror det er mulig å finne løsninger i de enkelte tilfellene og at dialog er en bedre innfallsvinkel enn forbud, sier Beldo.

Selv om han opplever lite konflikt rundt dette temaet innad i organisasjonen, utelukker han ikke at det kan revurderes på det kommende landsmøtet.

– Da er det mulig for landsmøtets representanter å endre standpunkt i denne saken, som i alle andre.

Uproblematisk

Etter at regjeringens forslag kom på høring sa Universitetet i Oslo klart nei til et forbud. HiOA har heller ikke valgt å innføre et totalforbud mot nikab.

Curt Rice, rektor ved HiOA, mener det er helt uproblematisk at det er uenighet mellom ledelsen og studentmassen i denne saken.

– En av de viktigste tingene som skjer i høyere utdanning er at man blir konfrontert med holdninger man ikke selv har. Det er noe jeg

vil unne mine studenter å oppleve, sier han.

Rice mener videre at evnen til å ta et skritt tilbake, høre på noen som er uenig med en selv og se en sak fra et annet ståsted er selve kjernen i utdanning og utvikling.

– Jeg er fornøyd med at studentene, og meg selv i mitt møte med studenter, får lov til å tenke nytt, avslutter han.

Prorektor ved UiO, Gro Bjørnerud Mo, argumenterer for at universitetets standpunkt er på linje med flertallet av landets høyere utdanningsinstitusjoner og studentorganisasjoner.

– På tross av en svært polarisert debatt om nikab og lovforslaget om forbud mot heldekkende ansiktsplagg ved utdanningsinstitusjoner, har ikke studenter blitt noe mer skeptiske til bruk av plagget enn før. Sammenlignet med tilsvarende undersøkelse fra 2014, har andelen studenter som mener nikab bør tillates i høyere utdanning økt, mens andelen som mener det ikke bør tillates har stått på stedet hvil, sier hun.

– SiO går i feil retning

Vask: Renhold er en av mange tjenester SiO outsourcer. Her vasker en ISS-ansatt en av studentblokkene på Kringsjø.

I stillhet har SiO inngått en avtale med service-selskapet Toma. – Her bør varsellampene lyse, sier Peder Østring i Venstrealliansen.

Outsourcing

tekst Kristian Müller Andersen
foto Lucas Ibanez-Fæhn

I desember inngikk Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) og serviceselskapet Toma en intensjonsavtale om å etablere et felles eid selskap som skal tilby tjenester innen forvaltning, drift, vedlikehold og service.

– Dette kan være problematisk ved at Velferdstinget og SiO mister kontroll. Så lenge man har regien selv er det lettere for studenter å være med å bestemme og få sin stemme hørt, sier Peder Østring, medlem i Studentparlamentet fra Venstrealliansen ved UiO.

Rundt 50 medarbeidere og det som nå ligger i Serviceenheten i SiO skal overføres til et aksjeselskap som skal eies av SiO og Toma med henholdsvis 49 og 51 prosent.

Administrerende direktør i SiO, Lisbeth Dyrberg, sier at ingen i SiO vil miste jobben, og at det er for tidlig å si om noen vil få endrede arbeidsoppgaver.

I stillhet

Østring i Venstrealliansen har ikke hørt om intensjonsavtalen før Universitas forteller om den. Det er kanskje ikke så rart. På SiOs nettsider finnes ingen informasjon om den. Referat fra styremøtet i starten av desember, hvor den ble vedtatt, ligger heller ikke ute.

På spørsmål om hvorfor SiO ikke har lagt ut informasjon om avtalen på nettsidene, svarer direktør Dyrberg følgende:

– Det kan godt være at vi bør legge ut informasjon på et senere tidspunkt. Foreløpig er det kun inngått en intensjonsavtale og det skal forhandles på mange områder.

– Er ikke dette noe studentene og offentligheten bør få vite?

– Jo. Det har allerede vært omtalt i media og i pressemelding fra Toma, svarer Dyrberg og sikter til en sak på statenytter.no.

Hun sier videre at referat fra styremøtet vil bli lagt ut.

Fører ikke politikk

Selv om den nye avtalen ikke blir det samme som å outsource, vil ytterligere servicearbeid nå falle ut av SiOs hender og inn i et mønster av kommersialisering. Fra før betaler SiO for en rekke tjenester utenfra, blant annet renhold fra ISS, vakthold fra Securitas og IT-drift fra 99X. Østring i Venstrealliansen mener at SiO går i feil retning.

– Det skal være Velferdstinget, altså studentene, som har påvirkning på hvordan ting driftes, sier han.

Leder av Velferdstinget i Oslo og Akershus, Elisabeth Holien, sier at de ikke har lagt seg opp i SiOs drift av tjenester.

– Velferdstingets politikk omhandler gjerne ikke så spesifikke driftssaker hos SiO, sier hun.

Noe av problematikken ligger også i at SiO, som skal være en ideell organisasjon som ikke tar ut profit, er med på å finansiere profit i selskapene de kjøper tjenester av. Holien vil ikke si noe om denne typen drift bør fortsette eller ikke.

– Vi forholder oss til et mandat som sier at vi skal kjempe for stu-

dentenes beste, og om det kommer fra outsourcing eller internt så er målet uansett best mulig velferdstjenester til studentene. Og hvis det kommer fra et felles selskap med Toma tenker jeg at det er positivt, sier hun.

Professor i samfunnsøkonomi ved Universitetet i Oslo, Tore Nilssen, er enig.

– For studentene er ikke outsourcing et problem. Det å yte best mulig tjenester for studentene er vel målet, så selv om det betyr å være litt kommersielle, så kan det være en gunstig løsning å outsource, sier Nilssen.

SiO-direktør Dyrberg sier at de alltid vil ha behov for å kjøpe tjenester og varer fra eksterne leverandører.

– Overskuddet til SiO går tilbake til studentene i form av bedre og rimeligere tjenester. Det er ingen motsetning i det, sier hun.

– SiO kommersialiseres

Østring er derimot negativ til utviklingen.

– Dette burde stoppe. En mer kommersiell drift gir ikke nødvendigvis bedre tjenester. Det kan være eksterne vaktmestere som ikke

kjenner forholdene på studentboliger like godt som egne vaktmestere med lang ansiennitet og god lønn. Men selvfølgelig kan ikke SiO ha ansvaret for alt alene, sier han.

SiO-direktør Lisbeth Dyrberg sier at de alltid vil vurdere om det er enkelte driftsoppgaver som kan løses bedre og mer effektivt av eksterne leverandører.

– Det er en rekke oppgaver som blir mer og mer komplekse, og det blir et behov for å videreutvikle kompetansen. På enkelte områder er SiO en for liten organisasjon til å gjennomføre dette internt, sier hun.

Tjenester SiO outsourcer:

- Renhold
- Snøbrøyting/stroing
- Gressklipping
- Vakthold
- Drift av internett i studentboligene
- Vaktmestersjekk/klarmelding av boliger mellom leieforhold
- Leilighetsoppussing
- Skadedyrsanering
- IT-support og drift

Så mye tjener foreleserne på eget pensum

Mangeårig emneansvarlig Ottar Hellevik har hatt boken sin på pensum siden 1970, og har dratt inn et millionbeløp. – Berikelse av seg selv, mener lederen for Studentparlamentet.

Professorlønn

tekst Nora Geard Nygaard
foto Lucas Ibanez-Fæhn

– En emneansvarlig som skal sette opp bøker som er det beste for pensum, må ha objektive kriterier. Det at man har skrevet en bok selv trenger ikke nødvendigvis være et slikt kriterium, sier Jens Læg Reid, leder av Studentparlamentet.

Det er slettes ikke uvanlig at forelesere setter seg selv på pensum. Dette kan ha en klar fordel, ettersom lærebok og undervisning følger hverandre knirkefritt. Men kan slik praksis også være problematisk?

I romjula skrev Læg Reid et innlegg i Khrono hvor han sterkt kritiserer foreleseres mulighet til sette egne bøker på pensum, og trekker paralleller til korrupsjon.

– Å blande seg for mye inn i valg av pensum er ansett som et overtramp mot autonomien og den akademiske friheten, skriver han.

– Deres makt som ansvarlig for egne pensumlister, gjør altså at Universitetet i Oslos vitenskapelige ansatte kan berike seg selv.

Småpenger?

Men hvor mye penger er det egentlig snakk om?

Universitas har tenkt ut et hypotetisk og uhøytidelig regnestykke for å illustrere hvor mye en foreleser kan tjene på å selge egen lærebok som pensum. Cappelen oppgir at forfatteren får omtrent 15 prosent av inntektene fra hvert boksalg.

Dersom en foreleser for eksempel selger en bok til 500 kroner til 250 studenter, vil han eller hun per semester tjene 18 750 kroner.

– Bør lønnes statlig

Professor emeritus Ottar Hellevik, tidligere foreleser på Institutt for statsvitenskap ved UiO, har selv hatt sin egen bok *Forskningsmetode i sosiologi og statsvitenskap* på pensum i statsvitenskap siden 1970. Han stiller seg uforstående til Læg Reids synspunkter.

– Skrivning av lærebøker er noe som til nå ikke har gitt uttelling i form av publikasjonspoeng eller andre belønninger, og i de fleste tilfeller har ekstraintektene det har gitt vært beskjedne. Var det inntekter som var det viktige, kunne en nok ha funnet mer lukrativt ekstraarbeid. I stedet for berikelse og korrupsjon kunne en

«I stedet for berikelse og korrupsjon kunne en nok heller snakket om oppofrende innsats til beste for faget»

Ottar Hellevik, professor emeritus i statsvitenskap

nok heller snakket om oppofrende innsats til beste for faget.

Læg Reid på sin side sier at selv om det ikke er snakk om mye ekstra lønn, så er det fortsatt et økonomisk insentiv som ikke er objektivt. Forfatterne burde lønnes gjennom statlige midler, framfor å tjene penger salg av dyre bøker til studenter som ofte har lite å rutte med, mener han.

– Man må ha et system som sikrer at lønn er statlig, som gjør at man kan skrive en pensumbok som en del av arbeidstiden sin, og

ikke trenger å få lønn for den siden.

– Absolutt problematisk

Det kan også være andre grunner til å sette spørsmålstegn ved denne tradisjonen. Benedikte Høgberg, professor ved Institutt for offentlig rett, har boka *Statsrett – kort fortalt* som et av to alternativer på hovedlitteraturlista i et fag hun selv underviser i. Hun er ikke prinsipielt uenig i Læg Reids kritikk, men mener det er av faglige grunner og ikke økonomiske. Hun forteller at det har vært perioder ved Det juridiske fakultet hvor personer har sittet som fagansvarlig og hatt egen bok på pensum, når det i realiteten fantes bøker som kunne vært tatt med som alternativ.

– Det er absolutt problematisk når den som er fagansvarlig i et fag holder alle forelesningene selv og har sin ene bok alene på pensum. Noen får hegemoni med tanke på hvordan man presenterer jussen. Dette befester maktposisjoner og skaper et dårlig arbeidsmiljø, sier hun.

Høgberg ønsker ikke å oppgi hvor mye hun har tjent på sin lærebok.

Bestemmer ikke alene

Hellevik presiserer at selv om salget av hans bok har vært stort gjennom 50 år, er det ikke kun han som har bestemt at den skal være på pensum. Han ble i 1969 bedt av Institutt for statsvitenskap (ISV) om i gi et innføringskurs i metode, og om å utarbeide en lærebok for det kurset. I tillegg har inntektene fra hans bok kommet fra andre skandinaviske læresteder, der han ikke har hatt innflytelse på valg av pensum.

– Det totale opplaget har nok passert 100.000, og totale inntekter for de nærmere 50 årene må være sjusifret. Men som sagt er nok dette nokså atypisk for lærebokinntekter.

universitas@universitas.no

Dyre bøker: Mange studenter har det trangt økonomisk. Læg Reid foreslår at lærebøker skrevet av foreleser gjøres tilgjengelig gratis.

Regn ut hvor mye din foreleser tjener!

En forfatter får cirka 15 prosent av inntektene ved hvert boksalg. Gå ut i fra at halvparten av studentene ved emnet kjøper boka. For å regne ut hvor mye foreleseren din tjener per semester, bruk denne formelen:

$$\text{Bokpris} \times (\text{antall studenter} \div 2) \times 0.15$$

ARKIVFOTO: HANNE MARIE LENTH-SOLBØ.

Støttespiller: Akhenaton Oddvar de Leon har jobbet med saken til Adam lenge. Han mener det har blitt gjort altfor lite for å hjelpe Adam.

Skuffet over manglen

Nyojah Rogers Ali
Adam sto i november
frem etter å ha bli ut-
satt for rasisme i flere
år. Nå er han syke-
meldt på ny.

Rasismesaken

tekst Mattis Vaaland

– Jeg er utrolig skuffet over rektor. Det som han har sagt og gjort er å føye skam til skade. Adam har ikke

fått noen personlig beklagelse, sier leder for organisasjonen mot offentlig diskriminering, Akhenaton Oddvar de Leon.

Universitas har over en lenge periode skrevet om gjentatte hendelser av rasisme ved Eiendomsavdelingen ved Universitetet i Oslo. Helt siden 2007 har UiOs interne varslingssystem fått årlige varslinger om rasisme.

Likestillings- og diskrimineringsbudet (LDO) slo i november fast at Universitetet i Oslo ikke hadde gjort nok for å forebygge og hindre trakassering. Noen dager senere sto Adam frem i Universitas. Han var glad for LDOs kjennelse, men så likevel mørkt på

fremtiden.

– Jeg har liten tro på at det vil endre seg, så lenge det er de samme folkene som sitter uten at det får noen konsekvenser for de som står bak. Jeg håper at den nye rektoren kan ta grep, sa Adam den gang.

Føler seg utestengt

– Nå er Adam igjen sykemeldt på grunn av arbeidsmiljøet på jobben, sier de Leon til Universitas.

de Leon har lenge vært en av støttespillerne til Adam. Ifølge ham har Adam vært i kontakt med universitetet uten at det har ført til en løsning på Adams situasjon. Konsekvensen er at Adam nå føler

seg ekskludert og alene på jobben. Derfor velger de nå å sende et brev med en rekke krav til rektor Svein Stølen.

Også en ansatt i Eiendomsavdelingen, som ikke ønsker å stå frem med navn, mener at det ikke er blitt gjort nevneverdige endringer i kjølvannet av rasismesaken.

– Det er fortsatt den samme konflikten med Adam. Ingen vil prate med eller forholde seg til han.

Etterlyser handlekraft

de Leon reagerer på at Adam har fått tilbud fra universitetet om en ny jobb ved Chateau Neuf.

– De har foreslått å fjerne

Adam, ikke de som trakasserte ham. Vi sender derfor dette brevet for å få en god og ryddig, skriftlig prosess. Jeg ber nå rektor om at han må engasjere seg personlig i denne saken og ikke bare ta administrative grep.

OMOD-lederen mener rektor ikke har fulgt opp saken slik han burde.

– Rektor har gitt ansvaret for å løse problemet til de samme inkompetente menneskene som ikke klarte å ordne opp fra begynnelsen av, sier han.

Han mener at hvis universitetsledelsen virkelig hadde angret på det som var hendt, ville de kontaktet Adam et par dager etter

nde handling

at dommen falt, noe de ifølge de Leon aldri gjorde.

Avventer behandling

Personaldirektør ved Universitetet i Oslo, Irene Sandlie, bekrefter via pressevakt på e-post at rektor Svein Stølen har mottatt et brev fra OMOD.

Sandlie besvarer Universitas henvendelse på vegne av UiO.

– Vi er i ferd med å utarbeide et svar på henvendelsen. Vi er svært opptatt av å legge til rette for at Adam kommer tilbake i arbeid, men utover dette har vi ingen kommentarer til selve brevet, skriver hun.

Hun sier at universitetet tar

kjennelsen til LDO på aller største alvor, men understreker at uttalelsen retter seg mot arbeidsgiver og ikke enkeltansatte.

– Eiendomsavdelingens ledelse har beklaget direkte til Adam at han har opplevd trakassering. Når den ansatte nå har påklaget LDOs avgjørelse, avventer UiO behandlingen av denne klagen, skriver hun.

Universitas har også forsøkt å komme i kontakt med direktør for Eiendomsavdelingen, John Skogen. Pressekontakt ved UiO skriver at han ikke har ytterligere kommentarer til besvarelsen fra Sandlie.

universitas@universitas.no

Dette er rasisme-saken:

- I mai i fjor avslørte Universitas omfattende rasisme ved Eiendomsavdelingen ved UiO.
- «Christian», eller Nyojah Rogers Ali Adam, som han egentlig heter, fortalte at han hørte apelyder slengt etter seg og at han måtte gjøre «negerarbeid».
- I november konkluderte Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) med at UiO hadde brutt loven, og ikke gjort nok for å forhindre trakassering på arbeidsplassen

Dobler kopiavgiften

Dyrere: Man må betale mer for printingen dette semesteret.

Studentene på universitetene i Bergen, Trondheim og Ås slipper å betale kopiavgift. På UiO har de valgt å doble den.

Papirpolitikk

tekst Hans Christian Paulsen og Mads Randen
foto Erlend Dalhaug Daae

Før første februar dobles kopiavgiften fra 100 til 200 kroner for studentene ved Universitetet i Oslo (UiO). Med dette forventer universitetet å dekke hele avgiften som hvert år betales til Kopinor.

Det er ikke lederen for Studentparlamentet ved UiO, Jens Læg Reid, særlig fornøyd med. Han mener derimot at universitetet bør ta hele regningen.

Hard skyts

– Det er et resultat av at UiO logger etter forlagsbransjen, og tvinger studentene til å plukke opp driten etter seg, sier Jens Læg Reid.

Han understreker at utdanning skal være gratis i Norge, og mener at økningen i kopiavgiften er tvungen brukerbetaling.

– Universitetene vi sammenligner oss med, UiB, NTNU og NMBU, har ikke kopiavgift for studentene. Det er en linje vi bør legge oss på. UiO bør gjøre som dem og ta hele regningen på 9,7 millioner kroner, sier studentlederen.

– Mer rettferdig

Avgjørelsen begrunnes med at økningen gir en mer rettferdig fordeling av kopiavgiften mellom studenter på UiO, ved at prisen for kompendier blir billigere. I tillegg får alle studenter 100 sider ekstra i utskriftkvote. UiO argumenterer for at denne nye ordningen vil bli mer rettferdig.

– Ettersom den nye ordningen vil innebære rimeligere total kostnad for studenter som benytter kompendier, men en noe høyere kostnad for de studentene som ikke bruker kompendier, ble det besluttet å gi alle studenter en økning i antallet gratis utskrifter. Studentene har ulikt behov for utskrifter, og det er en relativt liten andel studenter som står for de fleste av utskriftene som gjøres, sier Hanne Ekeli, leder for avdeling for fagstøtte ved UiO.

Hun mener at også på andre universiteter må studentene betale når de skriver ut mye.

– Så vidt vi kjenner til har både NTNU, UiB og UiT en utskriftskvot, selv om studentene der får et kronebeløp i stedet for et visst antall utskrifter. Når den kostnadsfrie kvoten er brukt opp betaler studentene ved alle de fire universitetene for ekstra utskrifter de måtte ønske, forteller Ekeli.

universitas@universitas.no

Don't make a Grande mistake

Trine Skei Grande sikler på kunnskapsministerposten. Det er flere tegn som tyder på at det blir med drømmen.

Analyse

tekst Markus Slettholm

Etter et ganske spinnvilt år ble det politiske Norge rammet av nok et jordskjelv i årets siste måned: Venstre gikk inn i regjeringsforhandlinger med Høyre og FrP.

I sommer ytret Venstre-leder Trine Skei Grande et ønske om å ta over Torbjørn Røe Isaksens jobb. «Det ordner seg når jeg blir kunnskapsminister», sa hun til Nettavisen. Sterke krefter i Høyre kan imidlertid sette en stopper for Grandes drøm. Unge Høyre-nestleder Sandra Bruflot sa forrige uke til Aftenposten at kunnskapsministerposten er for viktig til å gi fra seg. Høyre er kunskapspartiet, mener hun, og får tilslutning fra flere høyretopper.

Men det er ikke helt usannsynlig at Skei Grande vil sette makt bak kravene sine. Venstre har klart å få store gjennomslag før, lav oppslutning til tross. I Bondevik 2-regjeringen, der de var den aller minste bukkene bruse i trespann med Høyre og KrF, hadde de for eksempel flere statsråder enn stortingsmandater – tre mot to. I nyere tid har de også holdt klimaskeptikerne i FrP i klimatøylene, samt sikret 11 måneders studiestøtte.

Venstre profilerer seg nemlig tungt på kunnskapspolitikk, og skal ha honnør for å løfte saker som er viktige for studentene: økt studiestøtte, flere studentboliger og satsning på psykisk helse. Følgelig ligger det enormt mye prestisje i kunnskapsministerposten for partileders Skei Grande.

I så tilfelle at hun kaprer jobben når ministerpostene skal deles ut, vil hun ta over for meget populære Torbjørn Røe Isaksen. I forkant av stortingsvalget forrige høst hadde Universitas en ringerunde til tolv sentrale personer i akademien og omegn, studentledere så vel som høytstående akademikere. «Tobben» fikk gjennomgående gode skussmål. Den mest kritiske var den evig raljerende fysiologi-professoren Kristian Gundersen, som ga kunnskapsministeren C.

«Torbjørn Røe Isaksen har levert godt de siste fire årene. Men Ven-

stre har den beste studentpolitikken», sa Linn Skyum, den gang leder for Liberale studenter, til Universitas på spørsmål om Venstre burde kreve kunnskapsministerposten. Med det pekte hun på et paradoks som gjelder for mange i partiet. Man ønsker selvfølgelig gjennomslag for egen politikk på et område som er helt essensielt for Venstre, men er fornøyd med en godt likt Høyre-minister.

Det er også studentene, om man skal tro fjorårets studentundersøkelse. 15 prosent vil ha «Tobben», kun slått av Hadia Tajik (Ap), mens bare seks prosent vil ha Skei Grande. Elleve prosent av de spurte stemmer Høyre: Mannen er altså mer populær enn partiet.

Så kan man spørre seg hvorfor konservative Røe Isaksen er så populær i den røde universitetssektoren. Er det på grunn av hans lett rødmussede, søte vesen, hans morsomme Instagram-profil (@konservativ), eller fordi han har løftet frem viktige saker og faktisk fått gjennomslag i en regjering som helst prioriterer skatteletter og næringsvekst? En del ting taler for sistnevnte. Under hans ledelse har man fått på plass en langtidsplan for forskning, bygging av 2500 studentboliger i 2017 og lagt frem Humaniorameldingen.

Noen har fremsatt en modell som tilsynelatende vil løse striden om kunnskapsministerstolen: Skei Grande blir minister for høyere utdanning og forskning, mens Røe Isaksen blir minister for grunnskole og videregående.

Men det er ikke til å stikke under stol at denne oppdelingen vil føre til mer byråkrati, stikk i strid med regjeringens mer allmenne politikk de fire foregående år: større skoler, færre kommuner og mer kostnads-effektive sykehus.

Den mørkeblå regjeringen slo også sammen flere departementer da den tiltrådte i 2013. «Modernisering av offentlig sektor skal frigjøre ressurser fra administrasjon til faglig arbeid og bedre tjenester. Med denne strategien tar regjeringen egen medisin», sa kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner i 2016. To kunnskapsministere er en stor kamel å svelge for «effektiviseringsregjeringen».

Så gjenstår det å se hvor sterkt Trine Skei Grande ønsker jobben som leder for landets studenter, elever, forskere og lærere. Og om Erna Solberg finner en annen jobb til Røe Isaksen, som har hatt kontor i hele regjeringens levetid, og som har skjøttet sine plikter godt.

Det er visst noe som heter «never change a winning team». Det kan bli siste spiker i kista for Venstre-partilerens drøm.

Ministertørst: Trine Skei Grande ønsker jobben som leder for landets studenter.

ARKIVFOTO: LUCAS LEONARDO IBANEZ-FERNANDEZ

«Det er visst noe som heter 'never change a winning team'. Det kan bli siste spiker i kista for Venstre-lederens drøm»

Sitter godt: Nåværende kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen kan vise til flere studentseire.

ARKIVFOTO: HENRIETTE DÆHLI

Forlagskrangel

FORHANDLINGER: I november skrev Universitas at Universitetet i Oslo brukte 66,5 millioner kroner på å gi sine ansatte og studenter tilgang til forskning som ble publisert i lukkede tidsskrifter. Nå forhandler norske universiteter og høyskoler om tilgang til over 3000 tidsskrifter. Det skriver Forskerforum.

Forhandlingene som har foregått siden i siden i høst har enda ikke kommet i mål.

– Vi forhandler på overtid. Mens vi forhandler, får vi beholde

tilgangen, sier Nina Karlstrøm i Kunnskapsdepartementets tjenesteorgan (tidligere Ceres) til Forskerforum.

I august fastsatte regjeringen et mål om at all norsk offentlig finansiert forskning skal være åpent tilgjengelig fra 2024. Det er blant annet Norges ønske om større grad av åpenhet som er kjernen til konflikten.

– Vi står et stykke fra hverandre når det gjelder pris og betingelser, sier Karlstrøm.

universitas@universitas.no

90 studenter pågrepet i Iran

IRAN: Siden protestene i Iran startet i desember er 90 studenter pågrepet, skriver BBC. En iransk politiker hevder at flere av de pågrepne ikke engang deltok i protestene.

De store protestene startet med spontane protester mot den økonomiske situasjonen i landet,

og har spredt seg til store deler av Iran. Den siste tiden har også flere regimevennlige protester funnet sted. Det anslås samtidig at mellom 1000 og 1800 personer er blitt pågrepet i løpet av protestene, melder VG.

HiOA vil bli OsloMet

NAVNEBYTTE: Når Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) etter all sannsynlighet blir et universitet til høsten ønsker de at navnet skal være Oslomet – Storbyuniversitetet. På engelsk blir navnet Oslo Metropolitan University.

Dette ble bestemt med knappst mulig margin, fem mot seks stemmer, på et styremøte før jul. Det var en lettet Curt Rice som møtte Universitas etter møtet.

– Jeg er veldig fornøyd med sty-

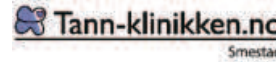
rets beslutning.

– Hva tenker du om at det var en såpass stor uenighet i styret? – Jeg synes ikke det gjenspeiler støtten for forslaget, da tre av dem ville ha et forslag som lignet veldig, men bare uten kortformen.

Det er Kunnskapdepartementet som til slutt skal godkjenne navnet.

universitas@universitas.no

Tilbudsguiden

AVIS	DANS	PSYKOLOG
 Dagsavisen Grubbegata 6 Oslo dagsavisen@kundesenter.com www.dagsavisen.no Tlf: 22 99 80 50 50 % studentrabatt på Dagsavisen	 Bårdar Danseinstitutt Rosenkrantz gate 22 0160 Oslo danskurs@baardar.no Tlf: 22 20 90 10 www.baardar.no 20% studentrabatt på alle kurs Husk å ta med gyldig studentbevis!	 Studenttilbud hos psykolog Problemer med prokrastinering? Psykologene hos Unicare hjelper deg med dine utfordringer i studenttilværelsen. Studentpris kr 775,- Bestill time via Nett: www.unicare.no/psykolog Tlf: 222 03 222 Mail: psykolog@unicare.no
KLASSEKAMPEN	KOM OG DANS!	PIZZA
FÅ KLASSEKAMPEN TIL STUDENTPRIS: Fra 99,- i måneden. Se klassekampen.no/student eller ring 21 09 30 01. PRØV GRATIS og uforpliktende i tre uker ved å sende SMS: ABO 3210 til 1960.	 Kom og Dans Oslo Brenneriveien 11 0182 Oslo oslo@komogdans.no Tlf. 22 40 19 00 www.komogdans.no Studentpris på klippekort (stud.bevis) Ungt miljø - Nordpolen skole onsdag Swing - Salsa. Også helgekurs	 Studenttilbud: Stor pizza 159,- kr Gjelder kun ved fremvisning av gyldig studentbevis og inntil 3 store pizza.
BEMANNINGSBYRÅ	TANNLEGE	SYKKEL
 Manpower er din døråpner til arbeidsmarkedet. Som Norges største bemanningsbyrå har vi både faste stillinger og oppdrag hos Norges ledende selskaper. Se mulighetene på manpower.no Vi ser frem til på hjelpe deg videre i din karriere.	 Grünerløkka Tannhelsesenter Thorvald Meyers gate 33 0555 Oslo lisa.orting@grunermail.no Tlf: 22 35 77 92 www.grunerlokka-tannhelsesenter.no 600 kr for første undersøkelse (inkl. røntgen og enkel rens). Fast 20 % studentrabatt på all tannbehandling.	 15% studentrabatt på reparasjoner BIKE BROTHERS OSLO Pilestredet 47b 0350 Oslo karel@bikebrothers.no Tlf: 41 42 13 87 www.bikebrothers.no Åpningstider: 10:00 - 18:00 (15)
BOKHANDEL	Tann-klinikken.no	TRENING
 20% rabatt* på mengder av pensum. www.adlibris.com * Gjelder ikke norske bøker utgitt 2017/2018	 *Tann-klinikken.no Smestad Sørkedalsveien 90B 0377 Oslo tannklinikken@gmail.com www.tann-klinikken.no Tlf: 22 73 48 00 En undersøkelse med 2 røntgenbilder til 600kr. Vi har normalt 10% studentrabatt.	 Imperia Gym Grefsenveien 9b 0482 OSLO imperiagym@gmail.com Telefon: 22 22 90 70 www.imperiagym.com 15 % studentrabatt Få hjelp med din trening. GRATIS OPPFØLGING av gode instruktører. Gratis prøvetime.
HAUGENBOK.NO	LEGE	
 Haugenbok.no Kyrkjegata 21 6100 Volda epost@haugenbok.no www.haugenbok.no Tlf.: 700 74 500 Kjøp skolebøkene dine hos Norges raskeste nettbokhandel Gode rabatter - Kjapt, trygt og enkelt!	 20% Studentrabatt! LEGEVAKT Gynekolog Kosmetisk injeksjon allmenn@ckms.no www.ckms.no Tlf: 23196040 Sørkedalsveien 10c, 0360 Oslo	

Ny styreleder i SiO

Den nye SiO-toppen, Vetle Bo Saga, vil ikke endre at ledere får millionlønninger. Han vil heller satse på å digitalisere SiO Helse.

Styre og stell

tekst Mads Randen

– Det føltes godt og spennende å bli gitt et så stort ansvar som ikke er vanlig å få før man er ferdig studert.

Første januar trådte Vetle Bo

Saga inn som leder i Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus' (SiO) hovedstyre. Med det ble han leder for et ett av Norges 500 største selskap med omsetning på over én milliard kroner.

Før Saga tok steget helt til topps av SiO-pyramiden var han nestleder i styret.

– Uvant

Saga mener SiO allerede drives på en veldig god måte. Likevel er han klar på i hvert fall ett satsingsområde.

– Vi bør særlig satse på å digitalisere SiO Helse. Jeg tror studentene er en gruppe som vil ta i bruk denne tjenesten. Digitalisering kan innebære for eksempel time-

bestilling på nettet, og konsultasjoner på nett, sier han.

Et spørsmål som har blitt heftig debattert i Universitas' spalter de siste årene er lederlønningene. Direktøren i SiO, Lisbeth Dyrberg, har ifølge skatteliste fra 2016 en inntekt på godt over to millioner kroner, der mesteparten kommer fra lønn og andre godtgjørelser. I tillegg har flere topper i konsernet millionlønninger.

Saga mener imidlertid lønningen er forsvarlig, og varsler ingen endringer.

– I utgangspunktet tror jeg vi ligger på et fornuftig lønnsnivå. Vi skal være konkurransedyktige, men ikke lønnsledende. Der tror jeg vi er i dag, sier han.

Oslos mektigste student?

I løpet av høsten kåret Universitas Oslos mektigste student. På toppen av kåringen tronet nettopp den avtroppede styrelederen Gabrielle Legrand Gjerdsset. Saga måtte på det tidspunktet avfinne seg med en åttendeplass.

Om listen skulle lages på nytt, hadde det vært sannsynlig at Saga hadde tronet på toppen.

– Hvordan føles det å være Oslos potensielt mektigste student?

– Det er skremmende, spennende, og så gleder jeg masse til å bruke enda mer av tiden min på SiO, som jeg synes er en veldig fin organisasjon.

universitas@universitas.no

Medlemmer av hovedstyret 2018

- Student Vetle Bo Saga (leder)
- Student Sigrid Mæhle Grimsrud
- Student Kaja de Ru
- Student Audun Foyn
- Student Jonas Virtanen
- Glenn Larsson – ansattvalgt
- Britt Næsjø – ansattvalgt
- Universitetsdirektør UiO, Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
- Studiedirektør HiOA, Marianne Brattland
- Studiesjef Høyskolen Kristiania, Marianne Østbye

Dyrere å reise kollektivt

Fra 28. januar øker prisene på månedskort hos Ruter med 20 kroner. – Et løftebrudd, mener leder for Velferdstinget, Elisabeth Holien.

Studentøkonomi

tekst Mads Randen

– Det er skuffende at politikere kan gå høyt ut og love at studentene skal komme billig hjem, også gjør de ikke det. Dette er kjøpt for studentpolitikere som jobber å få gjennomført politikken de har vedtatt, sier Elisabeth Holien.

Lederen for Velferdstinget i Oslo og Akershus er skuffet over de nye billettprisene som trer i kraft i slutten av måneden.

Fra 28. januar skal 30-dagersbilletten for studenter koste 442 kroner for sone 1. Holien ser på prisøkningen som et løftebrudd fra politikerne.

– Man sitter igjen med et

inntrykk om at dette er løftebrudd. Oslopolitikere forsvaret det med at det er et kompromiss med Akershus. Studentene kan selvsagt ikke være fornøyd med et kompromiss som går på vår bekostning. Byrådet klarer ikke innfri løftene de har kommet med, det er helt klart, sier hun.

– Skremmende

Holien sikter til Plattform for byrådsamarbeid for det sittende byrådet som gjelder fra 2015–2019. Der står det:

– Kollektivtransporten skal være tilgjengelig, rask og pålitelig. For å sikre en mest mulig effektiv drift vil byrådet gå gjennom organiseringen av kollektivtrafikken i Oslo. Byrådet vil ikke øke prisene på månedskort for ungdom og for studenter i bystyreperioden.

Men er det egentlig så farlig at prisene øker med skarve 20 kroner?

– 20 kroner i seg selv er ikke den største prisstigningen vi har opplevd noen gang. Men dette viser at når politikerne kommer med et løfte til studentene så er det ikke sikkert at det holdes. Det er skremmende å forholde seg til, sier Holien.

– Ikke helt i mål

Daniel Rees (MDG), Byrådssekretær for miljø og samferdsel i Oslo, mener at Høyre, og regjeringen må ta sin del av skylden.

– Akkurat i år er billettprisøkningen større enn inflasjonen, og denne økningen er et øremerket bidrag til å bygge ut viktige kollektivprosjekter som ny t-banetunnel gjennom sentrum og Fornebu. Dette var et krav fra Høyre i bompengeforhandlingene i 2016. Høyre- og Frp-regjeringen har i tillegg økt moms på kollektivtransport fra 1. januar, sier han.

– I plattformen for byrådsamarbeid fredet dere prisene for studenter. Nå øker dere prisene likevel. Er dette et løftebrudd til studentene?

– Byrådet har jobbet hardt for å unngå prisøkninger i kollektivtransporten, men her har vi dessverre ikke kommet helt i mål. Når vi skulle forhandle frem en bred politisk avtale om fremtidens kollektivsystem i Oslo, var det et viktig krav fra Høyre at kollektivreisende også skulle betale mer, svarer Rees.

universitas@universitas.no

ARKIVFOTO: ØYVIND AUKRUST

Skuffet: Leder i Velferdstinget, Elisabeth Holien.

«Studentene kan selvsagt ikke være fornøyd med et kompromiss som går på vår bekostning»

Elisabeth Holien., Leder for Velferdstinget

Du kjøper. Du gir.

Vet du at når du handler noe godt fra Kavli og Q-Meieriene, gjør du samtidig en god handling? Overskuddet går til Kavlifondet, som støtter humanitært arbeid, forskning og kultur. Kavlifondets gaver skaper store ringvirkninger. Takk for bidraget! Se hva du gir til på kavlifondet.no

Vil du jobbe i Norges største studentavis?

JOURNALISTER

Universitas har et opplag på 14.000 i uka og skriver for 60.000 studenter i Oslo og Akershus. Vi søker idérike, skriveføre journalister som brenner for å skrive spennende saker innen ulike stoffområder og sjangre. Vi oppfordrer studenter ved alle læresteder om å søke. Spørsmål om stillingen rettes til redaktør Birk Tjeldflaat Helle.

birkth@universitas.no
988 51 171

FOTOGRAFER

Vi trenger dyktige fotografer som kan ta spennende nyhets- og reportasjebilder og portretter som skiller seg ut. Du er teknisk stødig og har evnen til å arbeide selvstendig. Eget utstyr er en forutsetning. Søknaden bør inneholde 10-15 arbeidsprøver. Spørsmål om stillingen rettes til fotosjef Erlend Dalhaug Daae.

erlend.daae@gmail.com
900 79 076

Arbeidet er honorert og lar seg kombinere med studier.
Søknad, CV og arbeidsprøver sendes til birkth@universitas.no

SØKNADSFRIST 21. JANUAR 2018

LES MER PÅ WWW.UNIVERSITAS.NO

CARTE BLANCHE

NORGES NASJONALE KOMPANI
FOR SAMTIDSDANS

GET LOST

AV PIETER AMPE

DEN NORSKE OPERA
& BALLETT, OSLO

8. - 11. FEBRUAR

BILLETTER: operaen.no

Studentpris 165,- / ordinær pris 330,-

www.cartablanca.no

kulturredaktør:
stinerotnes@gmail.com

Stine Rotnes
954 81 409

KULTUR

KULTURANBEFALING

Stine Rotnes, kulturredaktør i Universitas

The Crown

Når Netflix kaster sine stjernestrø over den britiske kongefamilien og deres strabaser de siste 100 år – da må pakka bli bra. Sesong to av The Crown ble sluppet i starten av desember, og tar for seg dronning Elizabeth på slutten av 50-tallet der

urolighetene står sterkt i et stadig mer modernisert kongehus. Skulle du som resultat av binging ønske snarlig påfyll av royal magi, kan du faktisk oppleve det britiske kronprinsparet Kate og William i levende live i Oslo 1. og 2. februar. Sees der!

FOTO: NETFLIX

Slow and steady: Tobias Fjelde, PT på Athletica Blindern, setter langsiktige treningsvaner høyere enn en pangstart på nyåret.

Årets mest populære nyttårsforsetter:

- 1. Spise bedre
- 2. Trene mer
- 3. Bruke mindre penger
- 4. Ta bedre vare på seg selv (f.eks. sove mer, slutte å røyke)
- 5. Lese flere bøker
- 6. Mestre en ny ferdighet
- 7. Få ny jobb
- 8. Få flere venner
- 9. Skaffe seg en ny hobby
- 10. Fokusere mer på egen fremtreden

Kilde: YouGov undersøkelse
8.-11. Desember 2017

Viljestyrkens kvaler

Planlegger også du å bli en bedre versjon av deg selv i 2018? Forskning viser at det er tre avgjørende faktorer som skiller suksess fra fiasko.

Forsetter

tekst Mikkel Ihle Tande og Stine Rotnes
foto Angelique Culvin

Et nytt år, med de gode gamle nye mulighetene: Du skal studere bedre, trene mer og leve lykkeligere,

og dette aller helst med en fornuftig personlig økonomi. En skulle tro at studentene som drar seg opp på Blindern i januars første dager befinner seg innenfor denne dedikerte gruppen. Når Universitas foretar en speiderunde en fredag formiddag, er det likevel langt mellom studentene med utarbeidede nyttårsforsetter. Med «det har jeg ingen tro på» eller «det klarer jeg aldri å gjennomføre» som standardsvar, er det tilsynelatende lite tiltro til personlig klatring i det nye året. Det er inntil vi møter biovitenskapstudent Tamina Rauf. På nyttårsaften drakk hun en flaske 7Up på flyet hjem fra ferie i Vancouver, men fant der og da ut at 2018 skulle bli et brusfritt år.

– Jeg fikk en åpenbaring oppi skyene der. Det er mest for å teste selvdisciplinen min, for jeg har egentlig ikke så mye imot brus, forteller hun. Til tross for at Rauf er på full fart mot Domus Athletica i det hun stoppes, er ikke økt treningsmengde på lista over forsetter. – Jeg har alltid hatt treningslyst. Nå vil jeg prøve ut ting jeg ikke har gjort før. Jeg er et vanemenneske, så jeg vil prøve å trene mer med vekter. Jeg må psyke meg opp til å trene blant de store bole-gutta, og bli flinkere til ikke å sammenligne meg med dem, sier Rauf. Tidligere har nyttårsforsettene hennes alltid vært målbare, som å trene minst tre ganger i uka,

spise sunt og få gode karakterer. Det gikk alltid i vasken etter noen måneder. Derfor prøver hun også mindre håndfaste nyttårsforsetter i år. – Jeg vil bli varmere mot nye mennesker, og prøve å være mer glad og optimistisk. Det føles som om jeg nesten bare har vært negativ i 2017. – Hvordan finner du ut om du har nådd dette målet? – Jeg må se hvordan jeg føler meg, om det endrer livet mitt til det bedre. Hvis det bare blir det samme kan man jo like gjerne slutte, sier hun. På årets femte dag smiler Rauf bredt, og fjorårets negativitet ser ut til å være forsvunnet som dugg for solen.

Tre nøkler til suksess Psykolog Kirsti MacDonald Jareg har fordypet seg i bakgrunnen for nyttårsforsetter, samt hvordan en best kan lykkes. I en artikkel på psykologisk.no skriver hun om måneden januars navnefar – den romerske guden Janus. Guden representerer porter og dører, overganger og begynnelse, og har to ansikter: ett som skuer inn i fortiden, og ett rettet mot fremtiden. – Tradisjonen med nyttårsforsetter er derfor et ritual som gir oss anledning til å reflektere over året som gikk og året som kommer. I et klart øyeblikk, til tross for eller på grunn av champagne-rusen, innser vi hva som er betydningsfullt i livet, forklarer MacDonald Jareg.

Falske nyheter av med seieren

ÅRETS ORD: Språkrådet kåret «falske nyheter» til årets nyord i 2017, med den begrunnelse at «frasen speiler kampen om sannferdige nyheter i den offentlige debatten på en helt ny måte». Så skal det legges til at det eksisterer en Trump-forståelse, og en mer allmenn forstå-

else av begrepet. Mange av kandidatene til fjorårets kåring stammet fra ordskiftet i media og politikk, der to høydepunkter kan sies å ha vært «imamsleiking» og «svenske tilstander». Takk for det gamle, Sylvi Listhaug.

Grøt til byfolket

RESTAURANT: Gryn, Norges første grøtrestaurant har åpnet på hjørnet av Universitetsgata. Med det har Oslo kastet seg på grøt-trenden som har herjet Københavns gater siden 2011, da pioneren Grød først begynte å servere de glade dansker deres daglige dose pim-pa hipstergrøt. I Oslo innebærer dette at

du først velger grøtbase, før du topper det med alt fra brunost og tyttebær til eple og kanel. Er du ikke så søt av deg, frister gründerne med middagsgrøter av type Tom Kha Gai og Chili Con Carne. Vel bekomme!

FOTO: WIKIMEDIA

Brusstopp: Skal Tamina Rauf unngå at ikke nyttårsforsettet går i vasken, er hun avhengig av at brusen gjør det.

Hun viser videre til en amerikansk forskningsartikkel der 40–50 prosent av amerikanerne har nyttårsforsetter. En måned inn i nyåret er det godt over halvparten som fortsatt har stø kurs mot et bedre selv. Disse besitter, i motsetning til løftebryterne, tre sentrale egenskaper: De bruker aktivt egen viljestyrke, tar kontroll over egne omgivelser og unngår risikosituasjoner. Høres dette ut som deg, kan du i likhet med MacDonald Jareg konkludere optimistisk for det nye året:

– Nyttårsforsetter er simpelthen bedre enn sitt rykte, og fortjener slett ikke at vi latterliggjør dem.

– Ikke start for hardt

PT og senterleder på SiO Athletica Blindern, Tobias Fjelde, stiller seg ikke like positiv til forsetter. Han mener det på nyåret heller burde fokuseres på langsiktige mål, istedenfor raske løsninger på stillesittende juleferier i ribbefettets ånd.

– Mange tar seg vann over hodet og er litt for ambisiøse. Man bør heller begynne forsiktig, særlig hvis man er nybegynner. Det er bedre å trene to ganger i uka et helt år enn fem ganger i januar og februar. Bygg opp en vane og legg heller til mer etter hvert, sier han.

Om studenter vil nå treningsmålene sine, mener Fjelde nøkkelen er kontinuitet.

– Det vi ofte ser er at folk gaper over mer enn de klarer, så går det

ikke som forventet og de mister motivasjon.

Dommedagsprofetier eller ei, PT-en mener likevel at de fleste studenter er i grei fysisk form.

– Fokuset vårt er å hjelpe folk å opprettholde rutinene. Vi vet hvor stor effekt fysisk aktivitet har på overskudd og motivasjon når man leser så mye.

Sparer seg til toppen av Kenya

En annen klassiker på lista over forsetter, er en ryddigere personlig økonomi. Ifølge en undersøkelse gjennomført av Respons Analyse for DNB setter 70 prosent av unge voksne en form for økonomisk nyttårsforsett. Det vanligste ønsket er å ville spare mer.

– En uvane mange har er å bruke penger uten å ha oversikt. Det kan gå bra en stund, men plutselig står du med regninger du ikke klarer å betale fordi kontoen er tom, sier forbrukerøkonom i DNB Silje Sandmæl. Hun anbefaler å ta i bruk budsjettfunksjoner på mobil eller nettbank, for å bli bevisst på hva du bruker penger på, og enklere spare. Planlegging er for Sandmæl nøkkelen til en sunn økonomi, både i egen rådgivning og privatliv. Forbrukerøkonomens eget nyttårsforsett er det nemlig ingenting å utsette på:

– Selv har jeg opprettet et nytt sparemål for året, å klatre Mount Kenya, sier hun.

kulturredaksjonen@universitas.no

Fire på nyåret

Kirsti MacDonald Jareg
Psykolog

«Nyttårsforsetter er simpelthen bedre enn sitt rykte, og fortjener slett ikke at vi latterliggjør dem»

Tobias Fjelde
PT for SiO Athletica

«Bygg opp en vane og legg heller til mer etter hvert»

Tamina Rauf
Biovitenskapstudent

«Jeg fikk en åpenbaring oppi skyene der»

Silje Sandmæl
Forbrukerøkonom, DNB

«Ta i bruk budsjettfunksjoner på mobil eller nettbank»

debattredaktør: **Runa Fjellanger**
debatt@universitas.no 901 59 831
Frist: **søndag klokka 17**
Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Telefontrøbbel

Halloen? Halloen? Kordan står det til? Ikkje bra. Den bergenske studentavisen Studvest har i høst forsøkt å få tak i Studenttinget på Vestlandet (STVL) på telefon, men det har vist seg å være ganske vanskelig. Kun to av 20 forsøk på å nå STVL på telefon lyktes mellom oktober og desember. For å skrive sak om dette måtte Studvest taste STVLs nummer hele 12 ganger til. Likevel vil ikke studenttingsleder

Jonas Oliver Hui Dahl si at STVL er utilgjengelige:

– Jeg har ingen god oversikt over hvor mye telefonen ringer og hvor mye vi besvarer. Vi sliter med tekniske løsninger på kontortelefonen, så vi kan ikke se om folk har forsøkt å ringe oss. Men jeg opplever som sagt at studentene tar kontakt med oss på Facebook eller på epost.

Jordnære blåskjorter

Studentmediene i Stavanger (SmiS) har tatt en prat med Børsklubben UiS. De forvalter studentorganisasjoner i Stavanger sine penger i ulike aksjer, og ønsker å spre interesse for økonomisk forståelse, aksjer, aksjefond, sparing, børs, inntekt, kostnad og selskapers oppbygning, ifølge SmiS.

– Det skjer noe hele tiden, du blir aldri ferdig med det. Og det er ikke

noe fasitsvar som forteller hvordan det skal være. Alle svarene på om det du har gjort er riktig eller galt, får du i fremtiden, forteller Torje Surnevik i Børsklubben UiS til SmiS. Men det er ikke helt som på Wall Street, mener kollega Johannes Guddal.

– Vi er en veldig jordnær gjeng. Det blir sjelden dress, for å si det sånn, sier han til SmiS.

Ukas sitat:

«Vi gutta skjønner at det er kult å tøyse, men det går en grense. Og denne må dere tegne opp. Dere har makta.»

Kai Steffen Østensen, leder i Studentorgansiasjonen i Agder, får gi kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen og sin egen rektor Frank Reichert en peptalk hos nettavisen Khrono.

Ukas tweets:

Trygve Bernhardt @TryBern
Snøhaugene på Blindern er for små når de er så spredt, som gjør det umulig å lage gode snøhuler. Her må @SP_UiO heve stemmen.

Her er det åpenbart rom for et etterlenget gjennomslag for Studentparlamentet

fortvilt reinsdyr @odavh
INNSHILL men de stikkontaktene på pultene på Georg Sverdrup er jo ubrukelige!!!!

Dra hjem til UiB

Camilla Holm @supercamilla
#overhørt hioa-student: «høyskolen skal bli sånt universitet nå.... Oslo Met!.... Vi burde hatt sånn stemming om det. Sånn man har i stortingsvalg hvor man stemmer på flere ting på en liste. Sånn, bare med navn»

Vi ønsker Rice to the Challenge University velkommen

Yngve REAL NOT FAKE! @norgesgutten
begynner å gråte 1 sek etter å ha ankommet blindern

Så deilig det er å ankomme kunnskapens høyborg

Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til **debatt@universitas.no**

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

Nyttårforsett fra en rektor

Nyttårsforsett

Curt Rice, rektor ved HiOA

I 2017 har vi stått ansikt til ansikt med situasjoner som utfordrer vårt moralske fiber og prinsippfasthet. Trump har gjort Det hvite hus til sin lekegrind, og bekymringsfullt nok med atomknappen altfor nærme. #MeToo har fått mange til å våkne fra aksept og ignoranse, og nyheter og sosiale medier utfordres av mangel på respekt for fakta og kildekritikk. Det kan virke maktesløst å gå alt dette i møte, men vi i akademien har en viktig rolle som kritiker, kunnskapsprodusent og dannelsesaktør.

Ved inngangen til et nytt år må vi huske å se på det større bildet og hvordan vi kan bidra til godt i verden. Derfor er mine tre forsett, eller

ønsker, sterkt preget av hva som foregår i samfunnet rundt oss, men med den bevisstheten om at vi som studenter og ansatte i akademien er en del av løsningen på mange av disse samfunnsutfordringene. Det gir håp, og det gir stolthet!

1. HiOA går inn i et år med feiring og markering når vi nå snart kan åpne dørene til landets neste universitet. Jeg har et mål om at alle studenter og ansatte, samt venner og partnere blir godt kjent med, og glad i, det nye universitetet vårt. HiOA

«Som studenter og ansatte i akademien er vi en del av løsningen på mange samfunnsutfordringer»

skal fortsette å utdanne strålende dyktige sykepleiere, lærere og ingeniører og bidra med viktig forskning og innovasjon for å løse utfordringer i samfunnet – i samarbeid med samfunnet. Dette er noe vi skal gjøre med et nytt navn og en ny identitet som jeg gleder meg til å stolt vise frem.

2. Jeg håper at 2018 skal være året da vi har lært av #MeToo. Jeg håper at vi alle har blitt klokere, og at vi i 2018 blir rausere, mer respektfulle og omtensomme med hverandre. Fordi alle fortjener å være, og føle seg, på sitt beste i studietiden og alle fortjener å ha et trygt og raust arbeidsmiljø hvor de gleder seg til både å gå på jobb og julebord med sine kollegaer.

Vi skal ta tak i alt det måtte varsles om på en trygg, effektiv og god måte, og vi skal sørge for at alle vet hvor de kan henvende seg og hvordan vi håndterer slikt ved HiOA.

3. Jeg ønsker at 2018 skal være året da akademien står støtt i kampen om en kunnskapsbasert samfunnsutvikling. At det blir et år hvor debatter er fundert på fakta og ikke påstander og løgn. At det blir et år hvor kildekritikk og kritisk tenkning vinner frem mot fake news og ignoranse. Det er en del av min rolle som rektor å jobbe for, men det ansvaret bærer og deler vi alle som er en del av akademien.

Godt nytt år til dere alle!

universitas@universitas.no

Akademisk boikott

Boikott

Peder Østring, studentparlamentsmedlem for Venstrealliansen

Fredsprisvinner, apartheidmotsdander og erkebiskop Desmond Tutu karakteriserer den akademiske situasjonen i Israel og Palestina slik: «Mens palestinerne ikke har tilgang til universitet og skolegang produserer israelske universiteter teknologi, argumenter og ledere for å opprettholde okkupasjonen». Hva har dette å gjøre med akademien, tenker du kanskje? Burde vi ikke bygge bro og skape dialog heller enn å kutte alle bånd med den israelske staten? Nei, ikke nødvendigvis.

Israelske universiteter samarbeider tett med landets krigsindustri. Derfor vil også et samarbeid med slike institusjoner fra Norge sin side være en de facto støtte til den israelske okkupasjonsmakten.

Studentparlamentet vedtok i 2012 at UiO burde etablere etiske retningslinjer for innkjøp av varer

og tjenester, på bakgrunn av samarbeidet man hadde med sikkerhetsselskapet G4S som hadde kommersiell aktivitet i okkuperte områder, blant annet sikkerhetssystemer til fengsler for palestinske politiske fanger i Israel og på Vestbredden. Etter press fra studentene valgte UiO i 2014 ikke å fornye kontrakten. Dette står igjen som en av de

«Studenter i palestinske områder må daglig gjennom kontrollposter og akademikere har blitt nektet inn- og utreise til Palestina»

viktigste seirene til studentbevegelsen i nyere tid på UiO, og ga et kraftig signal om at UiO ikke vil sponse menneskerettighetsbrudd gjennom sine innkjøp. Men har vi kommet langt nok?

Norges diplomatiske dør til Israel har stått vid åpen helt siden Oslo-avtalen på 90-tallet, men det har ikke bidratt til å gjøre slutt på okkupasjon og apartheidstyre, tvert imot. Retningslinjene til UiO sier blant annet: «UiOs faglige virksomhet bygger på prinsippet om akademisk frihet. Dette skal også ligge til grunn for samarbeid med eksterne aktører». Men hva når palestinere sin akademiske frihet blir krenket av israelske myndigheter, som i tillegg blir støttet av israelsk akademien? Studenter i palestinske områder må daglig gjennom kontrollposter og akademikere har blitt nektet inn- og utreise til Palestina.

Selv med en akademisk boikott er det fullt mulig å føre dialog og samarbeid med organisasjoner, studenter og professorer i Israel. Boikotten vil gjelde Israels akademiske institusjoner og representanter for disse institusjonene.

Etter press fra studentene

har UiO styrt unna tjenesteytere som profiterer på okkupasjonen tidligere, og vi har fått på plass etiske retningslinjer. Nå må studentene samle seg bak et krav om akademisk boikott, og vise at vi ikke aksepterer en systematisk undertrykking av et helt folk.

universitas@universitas.no

FORSKERINTERVJUET

Blanding: – Mange voksne med angst eller depresjon sliter også med ADHD, sier forsker Berit Skretting Solberg.

Deprimerte kvinner og rusmisbrukende menn

ADHD kan by på store problemer i hverdagen. Det blir ikke lettere av at mange lider av andre alvorlige psykiske lidelser i tillegg.

ADHD

tekst Mikkel Ihle Tande
foto Toril Sunde Apelthun

Det er mange grunner til at folk får angst, depresjon, ruslidelse og psykose. ADHD mener vi er en av dem, sier psykiater og stipendiat Berit Skretting Solberg ved Universitetet i Bergen.

Risikoen for å få disse psykiske lidelsene påvirkes både av gener og miljø. Dermed kan de som har ADHD også være sårbare for å få andre psykiske lidelser.

– Risikoen kan også påvirkes av hvordan man opplever det å ha ADHD. Gjennom oppveksten kan man føle seg annerledes og kan ha vansker med å mestre relasjoner til andre eller skolens krav. Dette kan føre til en negativ start på livet og kan føre til utvikling av ytterligere psykiske problemer, sier Solberg.

Hun er hovedforfatter av en nylig publisert studie som undersøker hvordan kjønn spiller inn på det som kalles psykiatrisk komorbiditet blant voksne ADHD-pasienter, altså psykiske plager i tillegg til ADHD-diagnosen. Resultatet viser at det er meget store kjønnsforskjeller.

Solberg og kollegaene kom fram til at både menn og kvinner med ADHD er fire til ni ganger mer utsatt for angst, depresjon, bipolar lidelse, personlighetsforstyrrelser, rusmisbruk og schizofreni, sammenlignet med den øvrige befolkningen.

Kvinner med ADHD er de som klart er mest utsatt for alle lidelsene, bortsett fra schizofreni og rusmisbruk, der menn med ADHD kommer dårligst ut. For eksempel fant de at hele 29 prosent av kvinnene med ADHD i studien

var deprimerte, mot 7,5 prosent av de uten ADHD. For menn var tilsvarende tall 20 prosent og 4 prosent.

Kjønnsforskjellene eksisterer altså blant den øvrige befolkningen også. Dette gjelder også for de andre psykiske lidelsene i studien. Noe av forskjellene kan forklares med at kvinner oftere søker helsehjelp enn menn.

– **Vi vet også** at kvinner har en mer internaliserende måte å møte symptomer på som gruppe. De har mer angst og depresjon, mens menn tar det mer ut i rus eller annen atferdslidelse, i et forsøk på å håndtere sine vansker, sier Solberg.

Internaliserende symptomer innebærer et mer stillferdig lidelsestrykk, med mye grubling, og legges ikke like lett merke til av andre.

Resultatet fra forskningen kan være verdifullt, både for pasienter og de som jobber innen psykiatrien. Siden kvinner med ADHD utgjør en så stor gruppe av de som lider av ulike psykiske lidelser kan det være nødvendig å holde et ekstra øye med dem for å fange opp problemer tidlig og gi riktig behandling.

Solberg jobber nå som stipendiat på KG Jebsen Senter for nevropsykiatrisk forskning, ved Universitetet i Bergen, der hun arbeider med sitt PhD-prosjekt om psykiatrisk komorbiditet blant voksne ADHD-pasienter. Ifølge Reseptregisteret har antall personer med ADHD-diagnose i Norge økt fra 11 000 til 42 000 de siste ti årene. – *Hva tenker du er årsaken til denne økningen?* – Det kan være fordi vi nå har mer kunnskap og er mer

observante når det gjelder symptomene på ADHD, og dermed lettere stiller diagnosen både hos barn og voksne, svarer Solberg.

Helsesosiolog Aksel Tjora tilbyr en alternativ forklaring i boka «ADHD og det disiplinerte samfunn». Han mener samfunnet har utviklet seg slik at vi i større grad sykeliggjør atferd og ikke gir rom for ulik oppførsel i skolesystemet.

– Hva som er fasiten her, vet jeg ikke. Men i Norge er det grundig utredning og strenge krav som avgjør om man får en diagnose, understreker Solberg.

I Norge er det cirka 2,5 prosent voksne med ADHD mens i USA er tallet noe høyere, på 4,4 prosent. I noen regioner i USA er det opp mot 17 prosent av barn som får diagnosen. Blant

barn er gutter overrepresentert. Ulike studier finner at det er tre til seks ganger flere gutter som diagnostiseres enn jenter.

– *Hva tror du er grunnen til at det er så store kjønnsforskjeller?*

– Jenter og gutter er biologisk forskjellige. Gutter som gruppe er mer aktive og urolige, og kan dermed slite mer med å tilpasse seg skolesystemet.

Grunnskole-reformen i 1997 sørget for at barn begynner på skolen som seksåringer. Solberg tror det kan ha ført til at gutter spesielt, som modnes senere, i større grad enn tidligere kan ha det vanskelig på skolen. Etter hvert er det imidlertid en god del som vokser diagnosen fra seg. I voksen alder møtes menn og kvinner nesten på midten, med en ratio på 1,3 til 1 i favør menn.

anmelderredaktør: **Mathias Gravdehaug**
anmeldelser@universitas.no 415 97 277

ANMELDELSER

Universitas anbefaler (følg spillelista på spotify)

Ny norsk musikk

- Kom deg over** – Beglomeg
Det er 2018 - har du et liv, eller lever du bare?
- We Were Made out of Loss** – The Dogs
Det er 2018, av med tøfla!
- Wildwind** – Young Dreams
Det er 2018 - på tide må slippe det vanskelige andrealbumet du gnukker på?
- Dis Boy** – Gurls
Det er 2018, la dette bli ditt poweranthem!

Teite gutter

Det er ikke de bortskjemte pappa-guttene i TVNorges ungdomsserie «Hvite gutter» som provoserer, men det friksjonsløse manuset og fraværet av humorpoeng og overbevisende karakterer.

Hvite Gutter

Av: **Dplay/TVNORGE**
Med: **Erik Hvattum Bjørnstad, Jørgen Evensen, Johannes Roaldsen Først m.fl**

Med manglende driv, poengløse replikker og eksplisitt «pappa-betaler-humor», må seerne hele tiden revurdere forventningene om at «Hvite gutter» skulle bringe frem noe nytt om de allerede mye portretterte vestkantguttene – denne gangen som forvillede 27-åringer i et kollektiv med «gutta».

Idéen er god. Fenomenene i de unge rikes verden i Oslo er mange, og kunne sikkert trengt en nyanse- ring. Det som derimot svekker seriens troverdighet er for det første manuset, og for det andre hvor platte seriens karakterer er bygget opp – både hovedrol- lene og birollene. De er verken karikerte eller særlig komplekse. De kaver rundt, og ser ikke ut til å vite helt selv hvor mye de skal skru på komikerknappen, eller til hvilken grad de skal være seriøse og sårbare.

Ta for eksempel denne scenen i episode to: Gutta har leid inn en stripper til bursdagen til Mathias, og nå skylder de han ene i kollektivet 1200 kroner hver. Herman blir stresset over beløpet, men legger for- søksvis uberørt, men likevel anstrengt til at han skal møte «pappa» etterpå: «Jeg får nok spenn av ham.» I likhet med diskusjoner om 98-jenter, dagsfylla og «å få på», virker replikken som presses ut av Herman i et sant alvor søkt. Er ikke det en gammel klisje blitt? Humoren forsvinner, og har ingen flere lag enn å peke på et fenomen: far betaler for sønn som ikke klarer seg selv fordi han er bortskjemt, hvilket har sin skyld i at far alltid har betalt. En ond sirkel som dette er ikke et vanvittig morsomt humorpoeng i seg selv, det er snarere litt trist.

Ja, for i påvente av humorpoengene lusker hele tiden en uggen følelse av at dette er skikkelig nedslå- ende – dessuten at disse gutta aldri kunne ha vært på den kuleste russebusen, som faktisk er tilfelle i serien. Det synes noenlunde tvilsomt at William og Penetrator Chris i Skam skulle våkne opp når de bik- ker 25 og se ut som disse bortkomne nerdene.

Kanskje skulle dette heller vært historien om fire gutter som hele tiden ønsket å være kule, og fortsatt kjemper den samme kampen?

Stians trofaste motgangssupportere

Jubler og heier: Anmelder mener det er vanskelig å ikke la seg underholde av kommentatorenes begeistring for alt som skjer i Stians liv.

Ti hverdagskamper som ikke alle en- der med seier, men som til slutt blir seriegull likevel.

Stian er en ganske normal fyr i midten av tjuårene, men med et heller unormalt entourage. Den høye, keitete fyren forfølges nemlig av to entusiastiske snubber i en kommentatorboks, beredte til å dekke både store og små hverdagskamper. Ingen kan se de to kommentatorene, som henter inn gjester, knuser tall og byr på repriser av kritiske øyeblikk i Stians liv.

Serien fører seg pent inn i rekken av serier der ho- vedpersonen handler irriterende lite gjennomtenkt, å la «Klovn», «Helt Perfekt» og «Neste Sommer», alle inspi- rerte av Larry David i «Curb Your Enthusiasm». For «vår mann» Stian gjør mange dumme ting. Selv om han ofte er både sjarmerende og gjenkjennelig, får man mest lyst til å riste i fyren og be ham om å ta seg sammen.

De to kommentatorene har imidlertid et svært så liden- skapelig forhold til den hengslete klodrianen. Som de stauteste håndballsupportere klapper de ham frem, jubler og heier, selv om de hverken kan sees eller høres. Intet påfunn er for dumt, og hvis det er det, kan du banne på

Match

Av: **NRK**
Med: **Erik Hvattum Bjørnstad, Jørgen Evensen, Johannes Roaldsen Først m.fl**

at de roser Stian for hvor herlig løsningsorientert han er. Det er vanskelig å ikke la seg røre og underholde av deres glødende begeistring for Stians livsførsel, og «vår mann» blir med det kjapt også seerens mann.

De ti episodene er en salig blanding av alvor og idioti, men det store bildet som males føles ekte, og den større historien om Stians ferd gjennom dagliglivet fenger. Han blir dumpet, han drikker seg full, og han forelsker seg på nytt. Serien tar ikke opp de store spørsmålene, men gir noen originale perspektiver på hverdagskampene alle tross alt må kare seg gjennom.

«Match» byr på i overkant velkjente humorpoeng, men er såpass nyskapende og vellaget at Stian og resten av laget kan heve pokalen over hodet.

Leve havet

Hva: **Selvplukket østers**

Når: **Aldri**

Hvor: **Neptuns rike**

Henrik Giæver, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Nyttårscleanse

Selvplukket østers til nyttårsmiddagen? God idé! Det er voksent, det er fancy, og det koster ikke én krone, i og med at den er selvplukket. Hvis du i tillegg åpner østersene selv, med medbrakt østerskniv, vinner du ekstra credpoeng. Lurt.

Det hele er en stor suksess. Du får skryt for den gode rødvinvinagretten

og går inn i det nye året med hodet høyt hevet. Så begynner meldingene å tikke inn i felleschaten. «Noen andre som ligger og spyr?» spør noen. «Ja, jeg» svarer en, «jeg og!» skriver en annen. Det er natt til andre nyttårsdag, og du har matforgiftet hele vennegjengen. Kult. Neste år blir det pastasalat med kylling.

Stine G. Bergo, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Grinchen i Thailand

I år har jeg feiret jul i Thailand. Ja, jeg er en av dem, en av alle de harry nordmennene som freser på CO2-raketter til Syden for å sippe Tequila Sunrise julemorgen. Og jeg angreir ikke et sekund! Ingen kjenner til jul her, men de prøver så godt de kan: Julesangene er crazy frog-remixer, juletreet på stranda ligner en eneste stor glowstick, og kel-

nerne woker grillspyd med blinkende nisseluer. Ett år uten kårabistappe, bibellesning og påtatt begeistring for små nissefigurer gikk faktisk helt fint. Hva med julestemningen, sier du? Den kan du speide etter i horisonten av det asurblå havet, med sand mellom tærne og en Chang-øl i hånda – det er ganske greit det òg.

Kulturkalender

11 JAN Jazz på Munch #4

Det er Arthur Kays Modulator som denne torsdagen smeller opp en jam, og med den kule katta Ivan Ave ved mikrofonen skjønner man at dette er stedet å være. Få på noe jordvann, dans og ha det schløyt, så kjenner du at dette nye året skal bli riktig så fint. Gruppa blander originalmateriale med katalogen til det norske plateselskapet Mai, som holdt på sytti-og-åtti-tallet. Raft!

Munchmusèet, 19-23 – 150,-

11 JAN Det vi skrev som barn

Det har tidligere, i denne kulturkalenderen, blitt skrevet om dette nydelige konseptet. Så nydelig at det ikke kan gjentas for ofte! For hva dreiv egentlig disse dyktige forfatterene med for de breaket? Da de f.eks var bittesmå, hvordan var deres skolestiler og brev? Jan Kjærstad, Maja Lunde, mimir Kristjánsson og Beate Grimrud er bland de som byr på seg selv denne torsdagskvelden

Kulturhuset, 19-2030 – 100,- ID: 20

13 jan Semesterstartfest

Nytt semester betyr nye muligheter for å krype ned i den klamme Chataeu Neuf-kjelleren for å riste litt på legemet. Betong er stedet denne lørdagen, stedet for å møte alle de du ikke visste du hadde savna, for å danse slik du ikke gjorde rundt juletreet. De kivet dessuten gode muligheter for å bryte nyttårsforsettene. Småpent!

Betong, Chateau Neuf, 23-03:30 –
Gratis for medlem, ellers 100,- ID:
19 for studenter 20 ellers

REVMÅNEDEN

Det kryr av unge, dykte folk på corny småscener rundt om i Oslo. Disse folka som seinere skal sluses inn i underholdningsbransjen starter jo også ett sted? De videregående skolars revyer er nettopp denne orkegropa som humoren bryter ut av. Sjekk ut anmeldelsene, eller bare dukk opp på en tilfeldig skole for å se hva som er staa. Humor! Ah!

Videregående skoler i Oslo,
Denne måenden – Ymse,-

13 jan Livets tre starter!

Naturhistorisk museum kliner til med en helt ny evolusjonsutstilling, og den er garantert bra! Alle har vi godt å vite litt om hvor vi kommer fra, og hvordan verden så ut før. «Før» som i skikkelig lenge siden! For hvordan skjedde egentlig utviklingen fra land til vann? Hvordan var de første plantene? Er du så ulik en sjimpanse? Sjekk ut hvor vi alle hører hjemme på livets tre!

Naturhistorisk Museum, Åpner
13.jan – Varierende åpningstider

18 jan Herman

Husker du gamledager? Da du så film på VHS med barneskoleklassen din og ingen kunne gjette at Anders Danielsen Lie skulle fortelle deg at livet faktisk ikke ordner seg eller spille Norges mest forhatte mann? Cinema Neuf viser «hurra, vi får se film i timen»-klassikeren Herman, filmatiseringen av Lars Saabye Christensens roman ved samme navn. Bli med tilbake til tida da alle hadde kallenavn som Pantern og Tjukken

Cinema Neuf, 19:00-22:00

Gi oss beskjed om arrangementer på epost:
universitas@universitas.no

PRESSEBILDE: JULIE MARIE NAGLESTAD /NRK

Komisk dårlig: Anmelder er ikke imponert over NRKs forsøk på å skape humor rundt familiekomplikasjoner.

Nesten uutholdelig

Se for deg et program som er skikkelig, skikkelig dårlig. Akkurat sånn er «Nesten voksen».

NRK har i produksjonen av sin nye lørdagskveld-satsning samlet et bredt spekter av mer eller mindre kjente norske skuespillere. Jenny Skavlan, Nils Jørgen Kaalstad, Mattis Nyquist og Kjersti Tveterås danner seriens to familier som handlingen spinner rundt. Etter å ha sett én episode av «Nesten voksen», sitter en igjen med inntrykket av at utgiftene til den imponerende castingen gikk på bekostning av alt annet: Regi, manusarbeid, entusiasme og livsglede.

I ethvert familiedrama med det minste snev av respekt for seg selv, er det også familiekomplikasjoner: Mine, dine, våre barn. Når Kaalstad sine barn kommer på uanmeldt besøk og kjæreste Jenny Skavlan har planlagt naken-uke i den barnefrie leiligheten, oppstår det komikk av aller dårligste sort. Skavlans stesønn på 13–14 år elsker synet av den nakne stemoren og lirer av seg at «Alt er perfekt», mens han gjør «Helmaks, Egon»-gesten og gliser sleskt. Komisk, ikke sant?

Komisk er også bare mellomnavnet til Hans Olav Brenners karakter, som er en slags comic relief i seriens andre familie. Han er den komiske broren som ikke har noe sted å bo, og som opptar familiens

Nesten Voksen

Av: **NRK**

Med: **Jenny Skavland, Hans Olav Brenner, Nils Jørgen Kaalstad m.fl**

Når: **Premiere 6. januar**

sofa. Som vandrer rundt med en komisk lue, og som komisk nok ikke forstår at han må være litt stille når ettåringen sover. Og som komisk nok slår døra igjen på vei ut, slik at den lille våkner. Og det er faktisk lille Ebba som er den mest troverdige karakteren. Ettåringen gjør tross alt troverdige baby-ting.

NRK bør i likhet med Arbeiderpartiet nedsette en granskingskommisjon for å finne ut av hva som gikk galt, så kan kanskje serieåret 2019 få en bedre start enn 2018. For dette var syltynn suppe.

Markus Sletttholm

anmeldelser@universitas.no

OsloMet og OsloMeth i navnekrangel

15. desember i fjor ble OsloMet – Storbyuniversitetet vedtatt som nytt navn for HiOA.

Rektor Curt Rice er strålende fornøyd, men ikke alle jubler – bl.a. frykter MET (Metereologisk institutt) at navnet ligger for nært deres eget. I går gikk narkotikakartellet OsloMeth ut med en pressemelding der de uttrykte samme bekymring.

– Vi er redde for at det kan oppstå en sammenblanding av de to institusjonene, sier daglig leder Walter Hvittersen. Han frykter forveksling i mediene, på nettet, blant allmennheten og ved sending av post. Det er særlig internasjo-

nalt det kan oppstå en sammenblanding, mener Hvittersen og viser til at «met» brukes som forkortelse for metamfetamin.

– Vi er et narkokartell med internasjonal profil og fokus på misbrukervennlighet. Kundebehandling og bærekraftighet er en sentral del av vårt «purpose» og vårt «why», og vi har vært miljøfyrtårnsertifisert siden 2015. Som bedrift er vi helt avhengige (no pun intended) av å ha et lett gjenkjennelig navn, ler han.

– Det er helt uholdbart hvis våre kunder ønsker å kjøpe en kvarting med pepper og i stedet ender opp med en bachelor i fysioterapi.

Ukas studentvin

Sukkersøt: «Hvit måned», sier du? «Perfekt», sier vi! Denne hvitvinen er av typen riesling og perfekt perlede i den post-apokalyptiske måneden som nyttårsaftnen har sendt oss alle inn i. Den er søt, fruktig og passer perfekt på toppen av det dyre penumet fra akademika. Der balanseres den godt mellom ung friskhet og bitre mineraler. La nyttårsforsettene fare, la storstipendet vare!

Leitz Rheingau Riesling Trocken 2016
Pris: 144 kroner
Land: Tyskland
Alkohol: 11,5 prosent

Philip A. Johannesborg, Finnmarkskorrespondent og tidligere konstituert vinredaktør

Vinvurderingen skjer i samråd med redaksjonen i Universitas.

Vi ringte SiOs nye styreleder Vetle Bo Saga og spurte om han ville snakke litt for noen unge mennesker.

– Hei, det er Vetle.

– *Hei du, det er Reidar, rådgiver på Frogn videregående skole som ringer her. Du er en tidligere elev, er du ikke?*

– Jo, jeg har gått på Frogn.

– *Jeg lurer på om du hadde vært interessert i å komme og snakke litt for elevene her på karrieredagen?*

– Om hva da, tenker du?

– *Vi tenker noe à la «Sånn ble jeg Norges mektigste student, helt uten erfaring.»*

– Er det baksida som ringer?

– ... *Snakke litt om spisse albuer eller intriger i studentpolitikken og sånn!*

– Nei, det har jeg ikke vært så mye borti egentlig, så der tror jeg ikke jeg kan hjelpe deg.

– *Ikke det? Hva om du laget en sånn derre PowerPoint. Litt sånn, «Sånn er studentpolitikken som House of Cards».*

– Det høres jo ut som en tidligere utgave av baksida faktisk.

Mulig det, jeg vet ikke hva «baksida» er ass. House of Cards er forresten kanskje ikke så PK nå, men hva med Vestvingen?

– West Wing?

– *Ja, West Wing! Er ikke studentpolitikken litt som West Wing?*

– Så idealistisk tror jeg heller ikke det er. Men West Wing er jo en av tidenes beste serier, så sånn sett er det jo... Gøy serie.

– *Så du stiller opp? Det er enten deg eller Ulrikke Falch, så vi håper at du er tilgjengelig.*

– Ja nettopp, når er det?

– *4. februar, eller rundt der.*

– 4. februar for å snakke om West Wing? West Wing kan jeg snakke om når som helst, så det går bra.

– *Hva om SiO kunne tatt imot elever på OD-dagen som kunne hatt din jobb for en dag? Siden man uansett ikke trenger så mye erfaring.*

– Hehehe, jo, å ha med en OD-elev kunne i hvert fall vært artig.

– *Jamen det er jo strålende. Hvordan føles det å ha fått en så prestisjetung jobb rett etter videregående?*

– Heh, ja jeg har jo blitt 25 år da, så jeg var jo ferdig på videregående for en stund sida, men det er jo likevel, hva skal jeg si, ikke så gammelt å få såpass mye ansvar, så det er spennende.

– *Alder er bare et tall vøtt. Til slutt: Vil du vurdere din stilling som Norges mektigste student?*

– Nei absolutt ikke, det får noen andre vurdere.

QUIZBRØDRENE

- Hvilken blomst vokser vilt i Norge kun på Hovedøya i Oslo og beskrives i en sang som «Small and white, clean and bright»?
- Hva kjennetegner gruppen av grunnstoffer som omtales som edelgasser?
- Hvilke to skuespillere har hovedrollene i filmen «Shallow Hal» fra 2001?
- Hvor finner man henholdsvis Håkonshallen, Olavshallen og Oscarshall?
- Hvilken norsk romankarakter deler navn med et norrønt uttrykk brukt om personer som ble lyst fredløs etter å ha begått forbrytelser på hellige steder eller på et rettssted?
- Hva heter den dødssyke personen i Ibsen-stykket «Gengangere»? Vedkommende deler fornavn med en sabotasjegruppe.
- Hvem gav i 1996 ut sangen «Jesus to a Child» som en hyllest til sin elsker, Anselmo Feleppa?
- Hvilket flyselskap ble nylig det første europeiske flyselskapet til å bli rangert som femstjerners av analyseselskapet Skytrax?
- Hva het den amerikanske forfatteren som skapte skikkelsen Tarzan?
- Og hva heter svømmeren og skuespilleren som er mest kjent for å spille Tarzan i 12 filmer på 1930- og 40-tallet?
- Hvem vant henholdsvis beste

- mannlige utøver og beste kvinnelige utøver under helgens idretts-galla?
- Hvilket kallenavn hadde jazzartisten Edward Kennedy Ellington?
 - Hvor mange monarker hadde unionen Norge-Sverige i perioden 1814–1905?
 - Hvilket navn brukes om den kirkelige festdagen som feires 6. januar?
 - Eks-presidenten Alberto Fujimori ble i julen benådet av den nåværende presidenten Pedro Pablo Kuczynski. Hvilket land snakker vi om?
 - I hvilket tiår ble NRK grunnlagt?
 - Og hva med britiske BBC?

av Anders R. Erikstad, Kenneth Solberg og Vegard R. Erikstad. Tidligere junior-norgesmestre i quiz

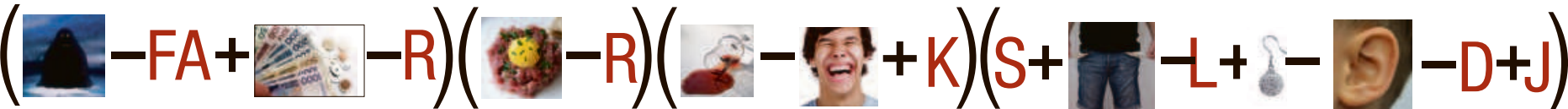
- Det spøker visstnok for Ole Einar Bjørndalens OL-deltagelse. Hva var forrige OL Bjørndalen ikke deltok i?
- Bjørndalen er gift med en hviterussisk skiskytter – hva heter hun?
- Hva heter hovedstaden i Hviterussland?

SVAR/DOM

- 0-4. Newb:** HERREGUD DA. Hva SKJER. Så sjuuukt flaut for deg! Skam. (Noora ser ned på deg.)
- 5-9. Student:** Du er kanskje ikke newb, men litt dust. That's for sure. Husk at lesesalen er åpen også på søndager.)
- 10-14. Førsteamanuensis:** Nååå snakker vi. Lett, motiverende klapp på skuldra. Keep it up
- 15-20. Professor:** Kort applaus! Ikke la det gå til hodet på deg.)

SVAR:
1. Edelweiss, som synges om i «The Sound of Music».
2. Lille elektroniskallene er fyrt opp.
3. Gwyneth Paltrow og Jack Black 4. Bergen.
Tromheim og Bygdeøy 5. Varg Veum (Varg i veum) 6. Oswald Alving og Osvald-gruppen 7. George Michael
8. Luftfartsa 9. Edgar Rice Burroughs 10. Johnny Weissmüller 11. Karsten Warholm og Marti Bjørgen
12. Duke 13. Fem (Kari II, Karl III Johan, Oscar I, Karl IV, Oscar II) 14. Helligtrekongersdag 15. Peru 16. 1930-
tallet (1933) 17. 1920-tallet (i sin nåværende form) 18. Albertville 1992 19. Darja Domratsjeva 20. Minsk

Rebus

HINT: Nå! Send løsning universitasdesk@gmail.com
FORRIGE LØSNING: «Husk å lese til eksamen» Det klarte blant annet Ingrid, Rames, Team Benrik oooog Beste gjengen! Grattis!!!